

नगरा नागरनी खियोमां गवातां
गीतनो संग्रह.

करनार,

वाळा भाळानाथ.

आवृत्ति णीळ

अभिलाषा

आर्योदय प्रेसमा छाप्या.

संवत् १९४०—सन् १९८८.

कीमत ८ आना.

વડનગરા નાગરનો સ્ત્રિયોમાં ગવાતાં
ગીતનો સંગ્રહ.

કરનાર,
બાળા મોળાનાથ.

આવૃત્તિ બીજી

અમદાવાદ
આયોદ્ય પ્રેસમાં છાપ્યા.

સંવત ૧૯૪૦—સને ૧૮૮૪.

કીમત ૮ આનાં.

સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

પ્રસ્તાવના.

જનોઈ તથા લગ્નાદિ શુભ કાર્યોમાં ગીત ગાવામાં આવે-
છે તેમાં બીજીનાતો કરતાં વડનગરા નાગરોનાં તેમાં વ-
ળી અમદાવાદના વડનગરા નાગરનાં ગીત ધણું સારાં છે તે-
નો સંગ્રહ કરવો એમ મારા પિતાના મનમાં આવ્યાથી તે-
મણે મને આજ્ઞા કરી તે ઉપરથી ગીતોની ચોપડીઓમાં ત-
થા મોઢે યાદ હતાં તે ઉતારી આ પુસ્તકમાં સંગ્રહ કર્યો છે.
કેટલાંક ગીત એવાં છે કે લગ્નમાં અને જનોઈમાં એકજ ગ-
વાયછે માટે તે જુદાં જુદાં ન લખતા. લગ્નનાં ગીતમાં દા-
ખલ કર્યાં છે.

બીજી આવૃત્તીની પ્રસ્તાવના.

આ ગીત સંગ્રહની પહેલી આવૃત્તિ સને ૧૮૭૨માં છપા-
વી હતી, પરંતુ તે ખપી જવાથી મોકોની માગણી પરથી
આ આવૃત્તિ ઢહાડીછે. એમાં કેટલાંક ગીતો ઉમેર્યાંછે, અને
કેટલેક ઠેકાણે યોગ્ય સુધારો કર્યોછે. રૂઢમણી હરણુમાંનાં કે-
ટલાંક ગીત પણ ગાવાનો રિવાજ છે, પરંતુ તે બીજી ચોપડી
ઓમાં છપાયેલાંછે તેથી તે આમાં દાખલ કર્યાં નથી. આ પુસ્તક-
નો લોકોમાં બહોળો પ્રસાર થાય તેવા હેતુથી એની કીમત
ઘટાડીછે. હવે પછીની આવૃત્તિમાં સુધારો વધારો કરવાને
જે કાંઈ સૂચના લખી મોકલશે તેનો હું આભાર માનીશ.
અમદાવાદ તા. ૨૫ માર્ચ સને ૧૮૮૪.

નાગરનાં ગીત.

ભાગ ૧ લો.

જનોડનાં ગીત.

ગીત ૧ છંદ.

કુલ કુગર કેરાં જાડવાં, એ જાડવાંનાં ન આવડે. મુજને નામ;

મારે આંગણે બહુવો નિત્ય રમેરે.

મુનાના સ્થંભ હીરે જડયારે, એ સ્થંભનાં ન આવડે મુજને નામ;

મારે આંગણે.

સાંગા માંચીએ બેઠાં પુન્ય કરેરે, એ પુન્યવંતાનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

ઝોરડામાં લક્ષ્મી વાસો વસેરે, એ લક્ષ્મીનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

મુનાને બહેડે પાણી ભરેરે, એ પાણીઆરીનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

ખાંધે કાચળીને ખસમસેરે, એ નાણાવટીયાનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

કાંને લેખણુને લેખાં લખેરે, એ લેખાવટીયાનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

હાથે પાટી ને ખડીયો ખસમસેરે, એ નિશાળીયાનાં ન આવડે મુજ

નામ; મારે આંગણે.

ખારસાએ હસતી બે પૂતળીરે, એ પૂતળીનાં ન આવડે મુજને

નામ; મારે આંગણે.

(૨)

વાંકી પાથડી સોહીએ ભલીરે, એ વરણાગીયાનાં તઆવડે મુજને
નામ; મારે આંગણે.

ગીત ૨ જી.

લોલી ટોપીરે અલ્લયાર ભર્તમરી, મુકીછે માંડવા હેઠ અલ્લ
ચાર રડ લઈ રહ્યા;
ઝોઢી પહેરી અલ્લયાર સાંચર્યા, મુછેછે નગરીના લોક અલ્લ
ચાર ટોપી ક્યાં ભરી
અમારાને દાદાજી વહેવારીયા, મુંગઈ સહેર વહાણ પૂગવ્યાં
મુસાફરે ભેટ મોકલી.

ગીત ૩ જી.

સુરત સહેરની ગુજરી. સમીસાંજે ભરાયરે;
અમુલખ ટોપી વાપરી. જુનાગઢનાંરે મોતી,
ટોપી ઉપર મોતીનાં લુખખાં. ઉપર જડીયાછે હીરા;
પહેરો પહેરો અલ્લયાર લાડકા, લાવ્યા તમાર વીરા;
ઝોઢી પહેરી અલ્લયાર સાંચર્યા. ભાલી જોવાને જાયરે.
ભાલીનાં મનરે પ્રસન થયાં, હછડે હરખ ન માયરે;
પુલણ કેરી વાડી, લાવ્યો વનમાળી,
ભાલીનાં મન મોહીએ, લાડકડાને સોહીએ;
જુઓ જુઓ ટોપી અવનવી, એનાં ઉત્તમ નામરે.

ગીત ૪ જી.

લોલી ટોપીને અલ્લયાર વાંકો અંગોડોરે,

---

* જે પ્રમાણે દાદાજી વહેવારીયા લખ્યું છે તે પ્રમાણે
ગાપ કાકા મામા ભાઈ વગેરે કહેવા,

સુલતાનની વાડીમાં બ્રહ્મચાર ઉતરીયોરે;
 એરે બ્રહ્મચારીનાં દાણુ ન લેશોરે, દાણુ ન લેશો દલાલીન લેશોરે,
 ૩૪૬ બ્રહ્મચારીને કોણુ મનાવેરે, ૩૪૭ બ્રહ્મચારીને દાદા મનાવેરે;
 દાદા મનાવીને ખોળે બેસાડેરે, ખોળે બેસાડી જનોઈ પહોરાવેરે.

ગીત ૫ મું.

સરસ્વતી સ્વામિને વીનવુંરે ગણુપત લાગવું પાય;

સંધ્યારે રળીઆમણીરે,

કાશીજીમાં વિશ્વનાથે સંધ્યા બાંધીરે;

એવી સંધ્યા બાંધો બ્રહ્મચાર. . સંધ્યારે.

પ્રાતઃકાળે મધ્યાનકાળે સાયંકાળેરે;

ત્રણે સમે બાંધોની બ્રહ્મચાર. સંધ્યારે.

જપોને ગાયત્રી કેરા મંત્ર. સંધ્યારે.

દહેરાસરમાં *ક્રીયા ભાષ્યએ સંધ્યા બાંધીરે,

એવી સંધ્યા બાંધો બ્રહ્મચાર, સંધ્યારે.

હકેડામાં †ક્રીયાભાષ્યએ સંધ્યા બાંધીરે,

એવી સંધ્યા ન બાંધશો બ્રહ્મચાર, સંધ્યારે રળીઆમણીરે.

ગીત ૬ ઠું.

સરોવર પાળેરે પારસ પીપળો, પીપળો ઘોર ને ગંભીરરે;

*ક્રીયાભાષ્ય લખ્યા છે તે ઉપરથી પોતાના ધરમાં દાદા બાપ
 વગેરેનું અનુક્રમે નામ દેવું, એમ ઉપલા તથા બીજાં જે
 જે ગીતમાં ક્રીયાભાષ્ય લખ્યું હોય તેમાં પણ સમજવું.

† આ વખત જમાઈનું નામ દેવું.

આજનો દહાડોરે ચતી રળીઆમણો,
 હુંએ તમને પુછુરે બાળા બ્રહ્મચારી, રૂઢા દાદાજી મનાવેરે;
 આજનો દહાડો
 દાદા મનાવીને ખોળે બેસાડે, ખોળે બેસાડીને જનોઈ પહેરાવેરે.
 આજનો દહાડો

ગીત ૭ મું.

જનોઈ પહેરેને નંદના નાનડીયા, જનોઈ પહેરેને કુંવર કોડીલા,
 જનોઈ સાવચુનાએરે ધડીયું. જનોઈ હીરા માણેકેરે જડીયું;
 જનોઈ પુકતાફળેરે પરોવ્યું, જનોઈ માતા જસોદાએ જોયું,
 જનોઈ મોસાળામાંરે આવે. જનોઈ માગી ને માશીરે લાવે,
 કડછીવતે ભિક્ષા પીરસે માડી, ભિક્ષાં દેહી બોલે બ્રહ્મચારી,
 બ્રહ્મચારી થયા ભગવાન. દંડ સોહીએ જમણીરે બાંધ;
 નાક સાહીને ધરીયુંરે ધ્યાન, આસનવાળી બેઠા ભગવાન;
 જનોઈ પહેરેને સામજે રંગે. જનોઈ પહેરેને ડાહી બંધે.
 સંધ્યા બ્રહ્માજીરે ભણાવે, રૂશી સહસ્ર અઠ્યાશીરે આવે,
 સંધ્યા ત્રણેકાળની બાધી, એક લટ શિખાનીરે બાંધી;
 સંધ્યા બાંધીને લીધીરે તાળી, હસવા લાગીરે વ્રજની નારી;
 આ તો કલતક સરખુંરે લાગે, કદાનો દાણુ દધીનુંરે માગે,
 જનોઈ જોવા જસોદાજી તેડે, ઉભાં દેવકી આંગણા હેડે,
 વાગે પંચ શબ્દને ડોલે. ત્યાં તો માનુની મંગળ બોલે;
 વાગે નોખતનેરે નીશાન, બાંડવે ચડીયા શ્રી ભગવાન.

ગીત ૮ મું.

લીલું હીર પીળું હીર રાતું હીરરે, બાળા બ્રહ્મચાર;

હીરની પામરીરે.

ઝોઢા પહેરે બાળા બ્રહ્મચાર હીરની પામરીરે,
તમને કાશીએથી વિશ્વનાથે મોકલાવે.

માતાની કંકોતરી.

આસાળામાં ગાવાનાં ગીત.

ગીત ૯ મું.

અંબે અખીલ બ્રહ્માંડખીરાળેછો. બહુ ગાળેછો પૂર્ણ પ્રતાપ;

જગત માંહી આપ, પધારો આ અવસરે.

દેવી મંત્ર કે જંત્ર હું નવ બાણું, નવ બાણું વીધી બહુ બપ;

વિમોચન શાપ, પધારો આ અવસરે.

તમને સેવે સકળ દેવી દેવતા, વદે વેદ વીરો વિખ્યાત;

કે સર્વનાં માત, પધારો આ અવસરે.

અંબે તુળવીણ નથી કોઈ આશરો, ચીત રાખી મુણા મારી વાત;

છો માત ને તાત, પધારો આ અવસરે.

રાજ રાજેશ્વરી દેવી અંબીકા, લવ તારણી જન સુખકાર;

જગત આધાર, પધારો આ અવસરે.

બાવ નમ્મ કરી વહું તવ ચરણે, શરણે આવી પાહુંછું પોકાર;

લગાડોનવાર, પધારો આ અવસરે.

મન પત્ર ને અક્ષા લેખણી, ભક્તિ રંગે લખે તારો દાસ,

રાખી વિશ્વાસ, પધારો આ અવસરે.

વહેલાં આવી શોભાવો આ મંડપે, પુણું ચીત લાવી અર્ણપાસ;

એ છે મારી આશ,   પધારો આ અવસરે,
 તીથી મહુરત વીચારીને આપો, તે વેળા કહું શુભ કામ;
 હઈએ ધારી હામ,   પધારો આ અવસરે.
 નવ જાણું વિધી વીધાનમાં, એક જાણું અંખે તાઈ નામ;
 થાય જેથી કામ,   પધારો આ અવસરે.
 માજી મંડપ શોભા વધારજો, પધારજો ગણેશ ઉત્સંગ.
 જામે બહુ રંગ,   પધારો આ અવસરે.
 ગણુરાજ ગણાધીપતી લાવો; લાવો શંભુ શીવા અરધાંગ;
 જટા માંહી ગંગ,   પધારો આ અવસરે.
 તમે દયા કરો અંખે માવડી, તમે આવોની આજનાં આજ;
 સદાશીરતાજ,   પધારો આ અવસરે.
 સરણે આવ્યાની લાજ વધારો છો, સધારો છો તેનાં સહુ કાજ;
 તમે માહારાજ,   પધારો આ અવસરે.
 અપરાધ લક્ષા વીધી મેં કીધા, તે સામું જોશો નહી માત;
 હુ જોડું છાથ,   પધારો આ અવસરે.
 દીન દાસ તમારો છું હુ માજી. એવું કહેતાં આવ્યાં અકસ્માત;
 અંખે સાક્ષાત, પધાર્યાં આ અવસરે.

ગીત ૧૦ મું.

હસ્તિનાપુર થકી પત્રજ આવ્યું વાસુદેવે તે પોતે વંચાવ્યું;
 માતા દેવકી કહે તતક્ષણ. જાવું જીવણજીને મોકલોને મોસાજે.

ઃ સુંદર વરને મોકલોને મોસાજે.

બળ ભદ્ર બાંધવનીરે જોડ, તમે તેડી ચાલો રણછોડ,
 જેમ પહોચે ખેનોજીના કોડ. જીવણજીને સુંદર

તેડી ચાલો ઓધવ આકરૂડ, સાથે જાદવ સધળારે સુર,
 નથી હસ્તિનાપુર કાંઈ દુર. જીવણજીનેં સુંદરં
 હ્રિસેન એણીપેર જોલે, નહીં ધરમ તણે કોઈ તોલે;
 જાવું સગારે સબંધીને જોલે. જીવણજીનેં સુંદરં
 પાંચ પાંડવ દાસ તમારા. એ તો વાહાલા સગારે અમારા;
 તમે જાઓને જીગના આધારા. જીવણજીનેં સુંદરં
 શ્રી કૃષ્ણ કહે મારે જાવું, જઈ સગાં સમોતારે થાવું,
 પાંડવો ઘેર પગરાણ આવ્યું. જીવણજીનેં સુંદરં
 રાય સાંડયા તે યજ્ઞની રીતે, પુરૂષોત્તમ સાંડયારે પ્રીતે;
 હરી લઈને ચાલ્યા નવનોધે. જીવણજીનેં સુંદરં
 વિધ વિધ વસ્ત્ર લીધાં અતીસાર, ચીર ચુંદડી મુકતાદળ હાર;
 બીજા સાથે લીધા શણગાર. જીવણજીનેં સુંદરં
 સોળ સહસ્ત્ર એકસો ને આઠ, મળીયા ઠકરાણાના ઠાઠ,
 સુભદ્રાજી જીએછે વાટ. જીવણજીનેં સુંદરં
 સતભામાને જાંયુરેવંતી, રાણી રૂક્ષમણીનેરે રેવતી,
 સાથે લક્ષ્મીજીને રેરતી. જીવણજીનેં સુંદરં
 સાંધે સુભટ મળ્યાછેરે જોડે, છપનકોટી જાદવ ચડયા ધોડે;
 વાગે ઢોલ દદામની જોડે. જીવણજીનેં સુંદરં
 રથ રેવંતા ઝાકઝમાળ, ધોરી કોટે છે ધુધરમાળ;
 આવી પહોંચ્યાછે દીનદયાળ, જીવણજી આવીયારે મોસાળે,
 સુંદર વર આવીમારે મોસાળે.
 આવી પહોંચ્યાછે અંતર જામી, ત્યાંતો ધરમ રહ્યા શીશ નામી,
 મળ્યા મેહેતા નરસઈયાના સ્વામી, જીવણજી. સુંદરં

ગીત ૧૧ મું. કંકાતરી.

કંકુ છાંટી કંકાતરી મોકલે, કોડે કહાવે સુભદ્રા બહેન.

વીરા વહેલા આવજો.

દેવ હુંદાળાનેરે લાવજો, એ છે પારવતીનો પુત્ર, વીરાં
 શ્રીકૃષ્ણ બળદેવ બે બાંધવા, પવીત્ર પીતા વાસુદેવ, વીરાં
 પાંચ પાંડવદાસછે તમ તણા, હર નીશ જપે તમારું નામ, વીરાં
 જકત જનેતા દેવકી ને રોહણી, અક્ષયો દશ તમારી માત. વીરાં
 ભત્રીજા ભલા મન ભાવતા, તમ આવે થશે સુખ ચેન, વીરાં
 રાણી રક્ષમણીનેરે રેવતી, સતભામાનેરે જાંયુવતી,
 રૂડા જોઉઠકરાણાંના ઠાઠ. વીરાં બીડ ભંજન મારીરે ભાભીઓ,
 સોળ સહસ્ત્ર એકસોને આઠ. વીરાં
 કંથ જોઠ દીયરીઆને કોડ ધણા, ભાપ ભવ તારણ ભગવાન, વીરાં
 સાથે જાદવ સધળાને લાવજો, બીજો ઉત્તમ વરણ અનેક, વીરાં
 બેદ વંચીતા વિપ્રને લાવજો, બીજો સરવે કુટુંબ પરિવાર, વીરાં
 ચોટું લખ્યું ધણું કરી વાંચજો, પ્રભુ નોધારાના આધાર, વીરાં
 પ્રતી દ્રષ્ટેરે વહેલા પધારજો, શેષ નાગ ન પામે પાર, વીરાં

ગીત ૧૨ મું.

બડવો તે દંડજ વીસરયો, બડવો તે નાઠો જયરે;
 એનો મામો મનાવા જયરે, એનો મામી તે હીંડે મલપતી.

ગીત ૧૩ મું.

બડુવા કાને કડી હાથે વોંટી હીરે જડીરે;
 બડુવો જઈ બેઠોછે દાદાજીને બોળે ચડીરે;
 દાદા મને સુતાનાં જનોઈની હાંસ ધણીરે;

(૯)

દાદાએ લંકાગઢ વાહાણુ પુરાવીયારે;
વાહાણુ તો જઈ છાપ્યાંછે લંકાગઢને ગાંદરેરે;
જીરે લંકા ગઢને રાયે રાણે પુછીયુરે;
મહેતા આવડા સુનાના શારે ખપ પડ્યારે;
અમારે ઘેર છે બાળા બ્રહ્મચાર લાડકારે;
એમને સુનાનાં જનોઈની હાંસ ઘણીરે;

ગીત ૧૪ મું.

મદ પીયો મદ પીયો તેજલડીરે, તારેને જીવુંછે દુરરે,
દુર વસે રાવને રાણોરે, રાણા કહીએ કીયા ભાઈના બાપરે,
એ ઘોડી કીયા ભાઈએ મોકલડીરે, એ ઘોડીએ કીયા ભાઈ અસવારરે,

ગીત ૧૫ મું

વળ વળ બડવા દેશાધને. તમને (તમારા) દાદાજી મનાવેને.
દાદા મનાવી બોળામાં બેસાડેને, બોળે બેસાડી જનોઈ પેહરાવેને.

લગ્નનાં ગીત.

ભાગ ૨ જો.

ગણેશમાટલી લાવ્યા પછી ઘરમાં ગાવાનું ગીત.

ગીત ૧૬ મું.

ગણેશ પાટ બેસાડીએ, સર્વો નીપજે પકવાન;
સગાં સંબંધી તેડીએ, જે પૂજ્યા હોય મોરાર.
જેને તે આંગણે પીપળો, તેનો તે ધન અવતાર;

સાંજે સવારે પૂજાએ, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.
 જોને તે પેટે ચાર દીકરા, તેનો તે ધન અવતાર.
 ચારે વહુઓ પાંચે પડે, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.
 જોને તે પેટે એક દીકરી, તેનો તે ધન અવતાર.
 સાંચ્યાં સુંચ્યાં ધન વાવરે, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.
 જોને તે આંગણે જોટણી, તેનો તે ધન અવતાર.
 સાંજે સવારે દોહી વજે, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.
 રાતો તે ચુડો મારે રંગ ભર્યો, કોરોને કમખો હાથ,
 ધરચોજે ગડ ભાગીએ, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.
 કાઠાતે ધજની રોટલી. માંહી ગળગળીયો કસાર.
 ભેગાં બેશીને આરોગીએ, જો પૂજ્યા હોય મોરાર.

પાપડમાં ગાવાનાં ગીત.

ગીત ૧૬ મું.

મારી આંગળી લીજાયરે મારો નખ નમેરે.
 મારો ફરકેછે ડાભા પગનો લાંક.
 કીયા ભાઈ ઘેર આવશેરે.
 મારા કીયા ભાઈ આવ્યા કીયા ભાઈ આવશેરે.
 હુંતો જોજારે મારા કીયા ભાઈની વાટ.
 કીયા ભાઈ આવે રંગ રહેશેરે.

ગીત ૧૮ મું.

જોડે રહેજો રાજ માણીની જોડે રહેજો રાજ.
 આવા હુનાળાના દહાડારે, માંસારા સાળુ ખીલાવજો રાજ, મા.

મારૂંડીને પહેરાવજો રાજ, માં આવા ચોમાસાના દહાડારે, માં
 સાથે છતરીઓ લેજો રાજ, માં મારૂંડીને ધરજો રાજ, માં
 આવા શીયળાના દહાડારે, માં સાથે દુશાલા લેજો રાજ, માં
 મારૂંડીને ઓરાડજો રાજ, માં તમે લંકાગઢ જીજો રાજ, માં
 ત્યાંથી સુનાં મંગાવજો રાજ, માં સારી તુશીયો ધડાવજો રાજ, માં
 મારૂંડીને પહેરાવજો રાજ; માં તમે હળમંત ધડાવજો રાજ, માં
 ત્યાંથી રૂપાં મંગાવજો રાજ, માં સારાં ઝંઝીરાં ધડાવજો રાજ, માં
 મારૂંડીને પહેરાવજો રાજ, માં તમે સુરત શહેર જીજો રાજ, માં
 ત્યાંથી મોતી મંગાવજો રાજ, માં સારી વાળીઓ બંધાવજો રાજ,
 મારૂંડીને પહેરાવજો રાજ, મારૂંડીનીં

તમે મુંબાઇ શહેર જીજો રાજ, માં ત્યાંથી હીરા મંગાવજો રાજ, માં
 સારી બંધીઓ જડાવજો રાજ, માં મારૂંડીને કપાળે બંધાવજો રાજ, માં
 જોડે રહેજો રાજ, વર લાડણીની જોડે રહેજો રાજ.

ગીત ૧૯ મું.

એક વહેવાઈને ઘેર હસ્તી જુલે, નારી કુંજર ડોલેરે,
 એક પરણેરે મારી અવર મોંગેરી, પાટ બેઠી બોલેરે.
 એક વીનવુરે જોષીના બેટા, કહ્યાં અમારાં સુણજેરે;
 એક જોષ જોજેને મહુરત જોજે, સરસાં લગન લાવજેરે;
 એક પરણેરે મારી અવર મોંગેરી, પાટ બેઠી બોલેરે.
 એક વીનવુરે ડોશીડાના બેટા, કહ્યાં અમારાં સુણજેરે;
 એક ઘાટડી લાવજેને ચુંદડી લાવજે, સરસાં બાંટ લાવજેરે.
 એક પહેરશેરે મારી અવર મોંગેરી, હાઈયાં મારાં હોસેરે;
 એક વીનવુરે સુનીના બેટા, કહ્યાં અમારાં કરજેરે;

એક ચંદનહાર લાવજે ને ઝુમણાં લાવજે,
 સરસી જવાબ લાવજેરે, એક પહેરશેરે મારી.
 એક વીનવુંરે ગાંધીના બેટા, કહ્યાં અમારાં સુણજેરે;
 કંકે લાવજે ને નાડાં લાવજે,
 સરસાં શ્રીફળ લાવજેરે, એક લેશેરે મારી,
 એક વીનવુંરે માળીના બેટા, કહ્યાં અમારાં સુણજેરે,
 મોગરા લાવજે ને ચંપા લાવજે,
 સરસા ગુલાબ લાવજેરે, એક સુંઘશેરે મારી.
 એક વીનવુંરે સુખડીઆના બેટા, કહ્યાં અમારાં કરજેરે,
 પેંડા લાવજે ને ઝરફી લાવજે,
 સરસા ટોપરાપાક લાવજેરે, એક ખાશેરે મારી.
 એક વીનવુંરે તંબોળીના બેટા, કહ્યાં અમારાં કરજેરે,
 પાન લાવજેને એળચી લાવજે,
 સરસાં લવીંગ લાવજેરે, એક મુખવાસ કરશેરે,
 એક વીનવુંરે રંગરેજના બેટા, કહ્યાં અમારાં કરજેરે,
 છાંટણાં લાવજે ને કસુંબીયાં લાવજે,
 ગુલાબી સાળુ લાવજેરે, એક પહેરશે મારી.
 એક વીનવુંરે મરડીયાના બેટા, કહ્યાં અમારાં કરજેરે,
 લીલાં કાંકણુ લાવજે ને ભુરાં કાંકણુ લાવજે,
 સરસા ચુડા લાવજેરે, પહેરશેરે મારી અવરમગેરી. હઈ-
 યાં મારાં હીસેરે.

ગીત ૨૦ મું.

જંઝીર રાજ લાવજે રંગબેર વાજણા.

હોજી બના બેટડો હોયતો લાવજો મોઢા મુલનો,
મહારાજ મોઢા મુલનો, દેશોટી મોઢા મુલનો, ઝંઝીરરાંજ.

હોજી બના બેટડો હોય તો લાવજો સોઢા મુલની,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

હોજી બના રૂપાં હોયતો લાવજો હળમંત દેશનાં,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

હોજી બના પેંડા હોયતો લાવજો મથુરાં દેશના,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

હોજી બના પાયગા હોયતો લાવજો રાધનપૂરની,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

હોજી બના દિલ્લીને દરવાજે બનડો અટકી રહ્યો,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

હોજી બના કાશીના કોટ આગળ બનડો અટકી રહ્યો,
મહારાજ • દેશોટી • ઝંઝીર •

ગીત ૨૧ મું.

તારી અંપક વરણી ચાલ લાડીવર, કેસર વરણાં છાંટણાં.
તમે ચઉટડે નવખશો લાડીવર, ચઉટાના શેઠીઆ હઠ કરે.
અમે ચઉટાના શેઠીઆને દાણુ દઈને,
કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.
તમે પોળેરે નવ જશોરે લાડીવર પોળના પોળિયા હઠ કરે,
અમે પોળના પોળિયાને દાણુ દઈને, કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.
તમે શેરીએ નવ જશો લાડીવર, શેરીના શેઠીયા હઠ કરે,
અમે શેરીના શેઠીયાને દાણુ દઈને, કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.

તમે જનીવાસે નવજ્જશો લાડીવર, જનીવાસે સાળીજી હઠ કરે,
 અમે સાળીજીને પાયે નમીને, કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.
 તમે તોરણે નવ જ્જશો લાડીવર. તોરણે સાસુજી હઠ કરે,
 અમે સાસુજીને પાયે નમીને, કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.
 તમે માંછરામાં નવ જ્જશો લાડીવર, માંછરામાં સસરાજી હઠ કરે.
 અમે સસરાજીને પાયે નમીને. કુંવારી કન્યાને અમે પરણીશું.

ગીત ૨૨ મું,

રાહો તે આંગણે વ્રક્ષ મોયો. મેં જળયુ' જે સુના સમે;
 એક ચતુર પીયુડે નીલાળી જોયું, જળીએ લવીંગ કેરું લુમખુ,
 એક વાડી વેડાવોને ઘેર લાવો, તેનો ઘડાવો ભમર ઢોલીઓ;
 અતલસનાં ઓશીકાંને મશરૂ તળાઈઓ, ગાલે તે ગાલ મસુરોઆં,
 કેસર વરણી સોડ તાણી, પુત્ર પહોડયારે વાસુદેવ તણા;
 ત્યાં ઉભાં રક્ષમણીજી વાય ઢોળે. હાથે તે સવા લક્ષ વીજળો.
 એક વાય ઢોળતાં ને વાત પૂછતાં, હાથેથી વીજળો રવે ચઢ્યો,
 માગ માગરે ગોરી મજરે સમાણી. પુત્ર ત્રુઠયારે વાસુદેવ તણા.
 સસરાને સાસુનાં રાજ માયું, છંદ માયુંરે નાની નણદીના;
 દીયર જેઠ ઘોડે ચડી આવે, દેરાણી જેઠાણાનાં જેડવાં.
 એક રાજ માયુંરે રાજ તમારાં, વ્રક્ષ માયુંરે મારા વીરા તણી.

ગીત ૨૩ મું.

તુંતો બોલનીરે મારી વનંતી, કોયલ, તારાને શબ્દ સોહ્યામણા.
 કોયલ કેમ કરીરે તમે આવન વસ્યાં, કેમ કરી ભમર ભોળવ્યો.
 અમે વન ફળ ચરી ચરી આ વન વસ્યાં, ટઉકે તે ભમર ભોળવ્યો.

તમે બોલોનીરે મારા કીયાં વહુગોરાં, તમારા ને શબ્દ સોહામણા.
 વહુઅરકેમકરીરેતમેઆ ધરવસ્યાં, કેમકરીનાવલોકીયાલાધરીઝવ્યો.
 અમે પુત્રતેજાઈજાઈ આ ધર વસ્યાં લટકેતે નાવલોરીઝવ્યો.
 તમે આવો નીરે મારાં કેમ બેન ગોરાં,

તમારેને મહીઅર પગરણ માંડીયાં

હુંતો આવીશરે વીરા મોટે મંડાણે. આવીશ હસ્તીને ઘોડલે.
 એક લખી લખીરે બહેનના ધિરાણ પુછે,
 ગણેશ રામભણી બહેની શુરે લેશો;
 મારે પહેરણરે વીરા જાલને જુગામાં, હાથે તે દરિત દંતચુડલો;
 મારે બેસણરે વીરા સાંગાને માંનાંચો, એટણ નગરંગ ચુંદડી;
 હુંતો રીઝીશરે વીરા લાખ બેલાખે, ગામ લખશ મારે ગોહનાં;
 એટણ તે લઈ મારે સાસરે જાદશ. હુંહું સતોપણ બહેનડી.

ગીત ૨૪ મું.

જરે સરસ્વતી સ્વામીને વીનવું.

જરે ગણપત લાગતું પાય, મેં હોડીરે ચુંદડી.

જરે કોણ રાએ માલજ હોરીત,

જરે કોણ રાય ખરએ છે દ્રવ્ય મેં હોડીરે ચુંદડી.

જરે કોણ રાએ વાણો તેનાંખીઓ. જરે તાણે તાણે યુગરાત મેં.

જરે કીયો રંગારો રંગી ગયો, જરે કીયે બધારે બાંધી લાત. મેં.

જરે હોડી પહેરી બેન સાંચીં. અમદાવાદ નગર હેઠ. મેં.

જરે રાએ તે ઘોડો રાખીયો, સુઘતાને પુછી છે વાત. મેં.

જરે કોણસકેરીરે બેટડી. જરે કોણસને કુળ વહુ. મેં.

જરે કોણસકેરીરે બેનડી, જરે કોણસને અરધાંગ. મેં.

ગીત ૨૫ મું.

જીરે આંખલીઓ થડ થોડો કે ડાળ અતી ધણી,
 જીરે રત્ન પરવાળે મોર મોતીસેરે લુમખાં.
 જીરે તે સરે રામચંદ્ર ઉભા કે લંકાં લંકાં બણે,
 જીરે કોષ મને લંકાં દેખાડે શીતાજીને મેળવે.
 જીરે કોષ તારે સગોરે સહોદર કોષ તારે સોખતી,
 જીરે લક્ષ્મણ સગોરે સહોદર હનુમાન સોખતી,
 જીરે તે તને લંકાં દેખાડે શીતાજીને મેળવે.

ગીત ૨૬ મું.

લાડડી ચડીરે કમાડ સુંદર વરને નિરખવારે,
 દાદાજી મુળને પરેણાવો મેં ન્યાળો નીશાળીઓરે,
 કહો ખેટી ક્યાં થકો દીડો કે ક્યાં તારાં દીલ વસ્યાંરે,
 નીશાળે લણતલો દીડો અક્ષરે મારાં દીલ વસ્યાંરે.

ગીત ૨૭ મું.

મારી કમાણીની ચીતરી વાડડી,
 મારી શેરીની સોહાંમણી લાડડી,
 મેંતો વારીઆંરે મારી કેમ ખેન સુગ્ગન,
 પેલા વેવાઈની શેરીએ રમવારે ન જાશે,
 તમારા જડીત્ર અંખોડા દેખશે,
 પેલા વેવાઈને રડ લાગશે,
 વેવાણુ ખોળારે પાથરતી ઘેર આવશે.
 કોઈ દોરે દેવરાવો કોઈ દયા કરો,
 અમારા કીયા ભાઈ ઉપર મયારે કરો,

ગીત ૨૮ મું.

કલમલ કંકણુ ને ચુડી, છઈઆ કરતાં કન્યા છે ઘણી રૂડી.
કહેરે છઈઆ શાં પુણ્ય કીધાં, તે પુણ્યે આ કન્યા તું પામ્યો.
કાશીએ જઈને વિશ્વનાથને તે સેવ્યા, તેરે પુણ્યે આ કન્યા
તું પામ્યો.

ગીત ૨૯ મું.

એક લીલીશી ઘોડી ને લીલી વછેરી, અવરહરી આ જવચરે.
તુજ કારણુરે મારા કુંવર લાડકડા, દાદાજી ઘોડી મુલવે.
એક દાદાજી હરખેને લાખ ખર્યે, ધનરે વેવાઇ તારે માંડવે.
માંડવે તે ઉભો વર પાન ચાવે, દીસે તે ગોકુળી કહાનરે.
પાન તે સરખો પાતજો વર, કુલતે સરખો કુટરો,
લવીંગ સરખો લાંક વરને, ઇલાઈચી સરખો મસમસે.
સુનાતે સરખી દેહ વરની, રૂપા તે સરખો ઉજળો,
સુરજ સરખું તેજ વરનું, ચંદ્રમા સરખો નીરમજો.
ધન ધનરે એની માડીને, જેણે તે રતનજી જામયું,
ધન ધનરે એની ફેાઈને, જેણે તે કાડે નામ પાડીયું.
ધન ધનરે એની કાકીને, જેણે તે કલાવી બોલાવીયો.
ધન ધનરે એની મામીને, જેણે તે મલાવી બોલાવિયો.

ગીત ૩૦ મું.

મારા ધર પાછળરે લાલ ડોશીડો† વસે,

---

† ઉપલા ગીતમાં તથા આગળ બીજાં ગીતમાં દ્રુક્ત “ડોશીડો”
લખીને પછી આગળ બીજા બધાનાં નામ નથી લખ્યાં પણ
૧૯ મા ગીતમાં બધાં નામ લખ્યાં છે તે પ્રમાણે તે તે ગી-
તના સંબંધ પ્રમાણે નામ દેખને ગાવાં.

(૧૮)

તમે ચુંદડીને મશે પધારે ઝીણા મારજી
હળવા બોસોરે મારીનીતો ડર ધણો,
તમે ડર ધણો તો શબ્દ આવો ઝીણા મારજી,
હુંતો મોહીરે કેષ વહુના લટકાને.

ગીત ૨૧ મું.

મારી ચતુર કુંવરીના ચતુર દાદા, ચતુર જોઈ વર લાવજો.
ઝોક રાત રહેજો ને જાત જોજો, આગળ ચોમાસાના દહાડલા.
ઝોક મીણીયાં લેજો ને છત્રીઓ લેજો, તમને ચોમાસું શું કરે.

ગીત ૨૨ મું.

સરસ્વત સ્વામીને વીનવુંરે વારી,
ગણપત લાગવું પાય સોહજો અજળ બન્યોરે વારી.
અજળ બન્યોરે નંદરાય, પાદશાહે જીજ્યો કયોરે વારી,
જીજ્યો કયોરે નંદરાય, શિરપર છત્ર ધર્યોરે વારી.
દ્રાશીમાં વિશ્વનાથ મોહીરહારે વારી, ગયાજીમાં ગદાધર દેવ, સો
ઘોડે ચડી જ્યાવર સાંચર્યોરે વારી, રાખ્યો મારા દ્રવ્યનો રંગ, સો
વર જેની તે વર જેની કોણ કહેવાયરે વારી,
જાંદરણી થઈને આગળ જાય, સોહજો અજળ

ગીત ૨૩ મું.

મોર બોલે ઊંચારે અવાસમાં મોર બોલેછે.
મોર બોલે વીવાતારે ઘરમાં મોર બોલેછે.
આગે જાંડતો નદીયો કીનારેરે મોર બોલેછે.

પીછે જાઉંતો સુરત જંગાવરે મોર બોલેછે.
 મોર બોલે કીયા ભાઈના કાનમાં મોર બોલેછે,
 મોર તેડે કીયા ભાઈને સાનમાં મોર બોલેછે.

ગીત ૩૪ મું.

રતન બાળંદીયોને મોતીડે જાડીયોરે.
 કુંવારી કન્યાએ કાગળ લખીને મોકલીયોરે.
 વહેલેરા આવો કીયા ભાઈના વીરારે.
 હું કેમ આવું કીયા ભાઈની બેઠીરે.
 આગળ દરીયો સમુદ્ર ભરીયોરે.
 સમુદ્ર ભરીયો તો વહાણુ પુરાવોરે.
 તેણે બેશી આવો કીયા ભાઈના વીરારે.

ગીત ૩૫ મું.

મારા ચોક વચે ચાંપત્રીઓ રોપાવીઓ,
 તેને ઉછેરતાં બહુ દિન જાય, પુલડાંની વેળા માળી લઈને ગયો.
 મેંતો હરખેને દીકરા મોટારે ક્યો. તેને ઉછેરતાં બહુ દિન જાય,
 કમઘઓની વેળા વહુ વર લેઈરે ગયાં.
 મે તો હરખેને દીકરીઓ મોટીરે કરી, તેને ઉછેરતાં બહુ દિન જાય,
 ચાકરીઓની વેળા જમાઈ લઈરે ગયો.

ગીત ૩૬ મું.

લાડી લાલ ઝરખેરે બેઠી, મોતીડાં તુપે લલાટ.
 તને મોકલું મારી રતન પાલખડી, બેશી આવને મેરે લાલ.

(૨૦)

તારી રતન પાલખડી ડગમગ ડોલે; દેખીને ડં મેરે લાલ.

ગીત ૩૭ મું.

વર તારી પાલખડી રાયાં વર નગરમાં જાય,
આપેશું ઉતરીયો રાયાં વર ડોશીડાને હાટ,
સુંદરીઓ વસાવરે રાયાં વર લાડણીને કાજ,
આછો રંગીલો, છેલ્લો છખીલો મૃગ નયનો,
અતરનો ભીંજેલો રાયાં વર, નગરમાં જાય.

ગીત ૩૮ મું.

વરતો બહુરે હેંશીલો વરતો બહુરે ખાંતીલો,
વરની ચંપકવરણી ચાલરે નગારાં વાગે ઝીણાં ઝીણારે,
વરતો ડોશીડાની શેરી વચે સાંચ્યો,
વરને મીઠળસોતી જુએ વાટરે, નગારાં વાગે.
ડોશીડાની બેટી રૂપે આગળી,
રંગ રશીઆને રાખ્યો મહેલા માંહીરે, નગારાં વાગે.
મારો નાયક છેજી યુજરાતનોરે,
મારો કેસરીયો ભીનો ભીનો જયરે; નગારાં વાગે ઝીણાં ઝીણારે

ગીત ૩૯ મું.

સુડલા કોયલડીને વીનવુંરે, આવી રૂડી આંબલીઆની ડાળ,
સરોવરીઆ પાળ મુકીને કોયલ ક્યાં જ્યાંતાંરે,
શીળારે કીયા ભાઈના માંડવારે, ખાજના વાળ્યાછે ખડકલારે,
જલેખીએ ખાંધીછે પાળ જોવાને અમે ત્યાં જ્યાંતાંરે.
શીળારે કીયા ભાઈના માંડવારે, ભાંગોના વાળ્યાછે ખડકલારે,

(૨૧)

અક્ષીણે બાંધીછે પાળ જોવાને અમે ત્યાં ગ્યાંતાંરે.

ગીત ૪૦ મું.

જીરે ઇંટ ચણુંને ધર નીપજે,
નીપજે નીપજેરે રૂડો મેડીને મહોત્ત-વધાવો. મેં સુણ્યો.
જીરે ઓરડાનું માંડણ દીવડો, દીવડાનુંરે માંડણ રૂડી જોત. ૧૦
જીરે પરસાળનું માંડણ પારણું, પારણાનુંરે માંડણ રૂડો પુત્ર. ૧૦
જીરે મેડીનું માંડણ ઢોલીયો, ઢોલીયાનુંરે માંડણ રૂડો કંથ. ૧૦
જીરે પુરશનું માંડણ પાધડો, પાધડીનુંરે માંડણ રૂડુ દૂલ. ૧૦
જીરે સ્ત્રીનું માંડણ રૂડી કંચુલી, કંચુલીનુંરે માંડણ રૂડો હાર. ૧૦
હુંતો વારીરે કીયા ભાઈની વાડીને,
વાડીમાં નીપજેરે રૂડો કંકુનો છોડ. વધાવો.
જીરે કંકુ ઘોળુંને રસ નીપજે,
ચાંદલા કરશેરે મારી બાળુડીબન (બહેન). વધાવો.
હુંતો વારીરે કીયાં વહુના લટકાને,
ઘણું ડાહીરે થોડા બોલીરે તાં ધરેણું દેખાડ. વધાવો.
મારે જાલને જીપર બ્રુમણાં.
ધરેણું ધડાવશેરે કીયાં બહેનનો વીર. વધાવો.

ગીત ૪૧ મું.

પાટણ ધડયોરે બાજઠ, અમદાવાદ ચીતર્યોરે,
અમદાવાદનો રાય સુલતાન કીયા ભાઈ આવશેરે.
કીયા ભાઈની ગોરી એમ ભણેરે,
સ્વામી મને કલ્લાં ધડાવો માંડવ હીંડું મલપતીરે,

સાજન મળીયાછે લોક કાંખીઓ મૂકું ઢળકતીરે.

ગીત ૪૨ મું.

રંગ મહોલમાં તે કોણુ કોણુ પહોડશે,
રંગ મહોલમાં તે કીયા ભાષ પહોડશે,
વહુ કીયાં વહુ ઢોળે વાપ, આપ પહોડ્યારે ભમ્મર ઢોલોએ,
રંગ મહોલમાંથી કીયાં વહુ ઉતર્યાં, ધરેણાના દાબડા હાય;
બહેનરે કીયાં બહેને પુછીયું, ભાભી આવડાને ધરેણાં તે
ક્યાંરે થકી,

બેની તમારા વીરાની સુખ સેજ, આપ પહોડ્યારે.
પડ્યા ધરમાં તે કીયા ભાષ પહોડશે,
વહુ કીયાં વહુ ઢોળે વાપ, આપ પહોડ્યારે દુટ્ટી ખાટમાં,
પડ્યા ધરમાંથી કીયાં વહુ ઉતર્યાં, ચીથરાંના બચકા હાય
બહેનરે કીયાં બહેને પુછીયું, ભાભી આવડાને ચીથરાં તે
ક્યાંરે થકી

બેની તમારાને વીરાની સુખ સેજ;
આપ પહોડ્યારે દુટ્ટી ખાટમાં.

ગીત ૪૩ મું.

નવારે નગરના લવારી, દીવડો ચાંપેશુ ધડબેરે.
હરતીને ફરતીરે ધ્રુદડી, ચોરાશીનું ચાકુંરે.
દીવડો મુકયો શીળા માંડવે, આવે ચોતર્ફ અજવાળુંરે.
કીયાભાષ વેવાઇએ પુછીયું, દીવડો કોણુ મોકલીયોરે.
લાડકડીના બાપે, કીયાભાષએ મોકલીયોરે.

રૂક્મણીનો કાગળ.

ગીત ૪૪ મું.

રૂક્મણી લખી કાગળ મોકલેરે, દવારકાના પાથરે, જનદવરાય.

કુંદનપુરમાં પધારજોરે,

વાંચીને પત્ર વણુંવુંરે, હરીભટને હાથરે, જનદવરાય.

સામળીએ તે સાંભળ્યોરે, વહાલે પરણવાની વાતરે, જનદવરાય.

૩૫ તમારું રહે ધર્યુંરે, નારદજીને મુખરે, જનદવરાય.

તે દિનથી તમ કારણેરે, તજી તરસને ભુખરે, જનદવરાય.

જસ તમારા સાંભળીરે, તૃપ્ત ન થાય મારા કાનરે, જનદવરાય.

આંખડલીએ આંસુ ભર્યોરે, ભક્ત વત્સલ ભગવાનરે, જનદવરાય.

હું છું હંસના ભાગ્યનીરે, શીયાળ લઈ જાયરે, જનદવરાય.

શિશુપાળ સેના લઈ આવીયોરે, ત્યાં મુજને કરજો સાણરે, જનદવરાય.

હું છું જનમો જનમનીરે, ચરણ કમળની દાસરે, જનદવરાય.

રઘુનાથના સ્વામી સાંભળોરે, અળખાની પૂરજો આશરે, જનદવરાય.

શુકન થયે ભટ આવીયારે, દીઠા હરી સમર્થરે, જનદવરાય.

ભીષ્મકરાય સામા ગયારે, લોક થયા પ્રસન્નરે, જનદવરાય.

વધામણી વિવેકશુંરે, પોતે લાગ્યા પાયરે, જનદવરાય.

વસુદેવ સુતને જોઈનેરે, આપ્યાં આસંગ દીધાં માનરે, જનદવરાય.

નરનારી વાતો કરેરે, વર નહી વરવા લાયકરે, જનદવરાય.

વીઠલજી વર હોયતોરે, પુત્રીનાં પૂરણ લાગ્યરે, જનદવરાય.

શિશુપાળે સાંભળ્યુંરે, જો ત્યાં લાગી વારરે, જનદવરાય.

કુંદનપુરમાં પધારીયારે.

કપટી કપટ કરશે ઘણુંરે, ગાયોનો ગોવાળરે, જનદવરાય.

લગ્ન સમે સહુ સુંદરીરે, પૂજન કરવા જાયરે, જાદવરાય.
 પૂજા કીધા પ્રેમશુરે, માનની મંગળ ગાયરે, જાદવરાય.
 આંગણે આવી નીહાળીયુંરે, દીઠા હરી સમર્થરે, જાદવરાય.
 કર માંહી કર આપીયારે, બાળકી બેઠી રથ માંહીરે, જાદવરાય.
 હરણુ કરીને ધૂતીઆરે, રક્ષમણીને લઈ જાયરે, જાદવરાય.
 રઘુનાથના સ્વામી સાંભળોરે, ચરણ કમળની દાસરે, જાદવરાય.
 કુંદનપુરમાં પધારીયારે.

ગીત ૪૫ મું.

પહેસોને સ્તંભ સુના તણોરે, જડીઓછે રતન જડાવ,
 ફરતી ચોતર્ફ પુતળીરે, ચિત્રસાળીએ કેઈ વહેવાણુનો કંથ,
 દેશાવર જાણીયુંરે
 નવલ વહેવાઈએ રહીને નીહાળીયાં, નાત વટીયા સાજન આવીયારે.

ગીત ૪૬ મું.

રંગરસ રંગરસરે રંગરસ, એવો રંગ રાખોરે વહેવાઈ.
 રંગરસ પાયલાનો પાશેર, રંગરસ અડધાનો અછેર,
 રંગરસ રૂપેઆનો શેર.
 રંગરસ તાણુડે તોળાય, રંગરસ વાડકડે ઘોળાય,
 એવો રંગ કીયા ભાઈને કીયાં વહુ, રંગરસ રંગરસરે રંગરસ.

ગીત ૪૭ મું.

કાળી પામરની તું વાઢળીરે.
 ન વરશીશ આજનો દિન દરબારી કીયા ભાઈ ભીંજશેર.
 ચિત્રસાળીએ કેઈ વહુના કંથ દફતરીયા કીયા ભાઈ આવશેર.

ગોસાંધણી માહરાજનો આંખો.

ગીત ૪૮ મું.

સાહેલીરે આંખો મોરીઓ, આંખો અખંડ મંડળથીરે ઉતરચો;
 જેનો વ્રજભુવનમાં વાસ, સાહેલીરે આંખો મોરીઓ.
 વાસુદેવે તે મહાબીજ રોપીયું, થયો દેવકી ક્ષેત્ર પ્રસૂત, સાહેલીરે
 આંખો શ્રીજસોદાજીએ સીંચીયો, જેનો નંદ ગોપ રખવાળ, સાં
 આંખો ચતુર યુગ ચાર પલ્લવ છે, એક લક્ષ સહસ્ર હજાર, સાં
 જેને છપન કોટીરે જુમખાં, જેનાં પત્ર બધો સંસાર, સાં
 આંખો ક્રુ પ્રલ્હાદેરે અનુભવ્યો, જેને વરનારી વ્રજનાર, સાં
 મહા મુનીએ નિગમબીજ રોપીયું, વેદ વ્યાસતણા મુખમાંહી, સાં
 તેનાં ચતુર શ્લોક ચાર પત્ર થયાં, બાર સ્કંધ ડાળાં સાર, સાં
 ત્રૈલુક્યસહસ્ર તેત્રીસ અધ્યા જેના, જુમખાં શ્લોક પત્ર હરાડ હજાર, સાં
 જેને શાસ્ત્ર પુરાણ સાખી થયા. તેની છાયા થઈ સર્વસ્થ. સાં
 શ્રીમદ ભાગવત રૂપી કૃળ થયું, શ્રુતી સ્મૃતિ સઘળા મંત્ર, સાં
 એક શુક પક્ષી કૃળ લઇ ગયો, જઈ બેઠો ગંગાતટ જ્યાંય, સાં
 તેના ચાખતાંમાં રસ સંરવર્યો. પડ્યો પરીક્ષતના મુખમાંહી, સાં
 એ કલ્પદ્રુમ કૃષ્ણજી, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ વિશ્વાધાર, સાં
 શ્રી કૃષ્ણજી ભાગવત એક છે, હવે વર્ણવું ત્રીજો પ્રકાર, સાં
 કળીયુગનું કારણ જાણીને, કરવા પુષ્ટિ માર્ગ પ્રકાશ, સાં
 પાખંડ કપટ ખંડન કરવા, પ્રગટયા પુરુષોત્તમ કલ્પવૃક્ષ, સાં
 ગુણ પત્નના ગંગાધરજી, આદ્યંત લંગ કુળ સાર, સાં
 લક્ષ્મણ ભટ્ટે મહાબીજ રોપીયું, મહા પ્રભુ યશ અવતાર, સાં

તેનાં ચતુરયુગ ચાર પત્ર થયાં, લક્ષ્મણુ ભરુણ વલ્લભ શામ, સાં
 ત્રીજું પત્ર તે શ્રી બળદેવજી. તે ગોપીનાથજી નામ, સાં
 ચોથું પત્ર શ્રી વીઠ્ઠનાથજી, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ દીનદયાળ, સાં
 તેના સાત કુંવર શાખા થઈ. તેની ચોમેર પ્રગટી ડાળ, સાં
 પ્રથમ મોટી ડાળ શ્રી ગીરધરજી, રહ્યા એ સ્વરૂપ સોહાય, સાં
 શ્રી નવનિધિ પ્રિયા મથુરાનાથજી, શ્રી વલ્લભના સેવે ચર્ણુ, સાં
 બીજું ડાળ તે શ્રી ગોવિંદજી. નમે વિઠ્ઠલરાયને પાય, સાં
 ત્રીજું ડાળ તે શ્રી બાળકૃષ્ણજી, દારિકાનાથજીની સેવાય. સાં
 ચોથું ડાળ શ્રી ગોકુળનાથજી, તેના ગોકુળનાથજી રામ, સાં
 પાંચમી ડાળ તે શ્રી રઘુનાથજી, ગોકુળ ચંદ્રમાને રહે શિર નામી, સાં
 છઠ્ઠી ડાળ તે શ્રી યદુનાથજી, બાળકૃષ્ણજીનું સેવન, સાં
 સાતમી ડાળ તે શ્રી ધનશ્યામજી, તેણે સેવ્યા શ્રી મદનમોહન, સાં
 એ સાતે ડાળો સુંદર બની, સ્વરૂપ સાતને શિર નમાવી, સાં
 તેના લાલ તે નાની ડાળીઓ, રહ્યા કલ્પ વૃક્ષ શોભાવી, સાં
 રક્ષમણી પદમાવતો આદિ જીમખાં, તેની છાયા થઈ સર્વસ્થ, સાં
 એક બીજ જ્ઞાતાએ સીંચીયું, થયા ચોરાશી વૈશ્રવ પત્ર, સાં
 તેને પુષ્ટિરૂપી કૃળ થયું, ભર્યું કૃષ્ણ લીલામૃત જ્ઞાન, સાં
 અષ્ટ કવી ગોપ એનું જીવું, તેણે કીધું પૂર્ણ રસ પાન, સાં
 તેણે પીતાંમાં રસ સરયો, પડ્યો મરજીદીના મુખમાંહી, સાં
 એની શીતળ છાયાએ જે જન ગયા, તે હતર્યા ભવપાર, સાં
 જે કોઈ કલ્પ વૃક્ષને શરણે જશે, તેને નહી કાળ કર્મનું બંધાણ, સાં
 તેને માયા જળ પીડે નહી, ન હોય આવાગમન, સાં
 આંગે જે ગાય જે સાંભળે, તેને પહેાએ મનની આશ, સાં

(૨૭)

તેને ભક્તિ મુક્તિ આપે શ્રી નાથજી. તેનો ભગવત ચરણે
નિવાસ, સાહેવારે આંખો મોરીઓ

ગીત ૪૬ મું.

બનડો ઉનચો શીળા બાગમાં સુ' બનડા,
હું શા મસે જોવા જાઉં હજારી ગુલ બનડાજી.
હાથમાં તે સાહુ' ફુલ ખાખડી સુણુ પડા,
માળીડાને ઘેર જાઉં હજારી ગુલ બનડાજી.

ગીત ૫૦ મું.

સાહેબ સુખાની માલણુ ગુંથજો ગજરો,
રાયજીદાની માલણુ ગુંથજો ગજરો,
તારા ગજરાનો મજરો આપીશ માલણુ ગુંથજો ગજરો,
બનો ત્યાંથી તે સુરત શહેર સાંચર્યો બનડો,
સુરત શહેરની સાડીઓ લાવરે બનડા.

ગીત ૫૧ મું.

ગુંથી લાવજોરે માલણુ જોન ગજરો,
જોન ગજરોરે ગુલાબની છડી, મોતનકી દડી,
ગુંથી લાવજોરે માલણુ જોન ગજરો,
બનો ત્યાંથી તે સુરત શહેર સાંચર્યો,
સુરત શહેરની સાડીઓ લાવજોરે બના.
લઈ આવરે બના, ગુંથી લાવજોરે માલણુ જોન ગજરો

ગીત ૫૨ મું.

બનડાજીરે દીક્ષીને દરબારે નોખત વાગેરે,

બનડાજીરે બનડી ગુલાબ ફેરા જોટારે.

આજ સાહેલીનો બનડો.

બનડાજીરે લંકાંગઠ વહાણુ પુરાઈયોરે,

બનડાજીરે ત્યાં થકી સુતાં મગાઈયોરે.

બનડાજીરે બનડીકું ઝાલ ધડાઈઓરે,

આજ સાહેલીનો બનડો.

ગીત ૫૩ મું.

બનડી તારા શહેરમાં ડોશીડે માંડ્યાં હાટ,

ચુંદડી વસાવે મોઢા મૂલની, મારી બનડી પહેરવા જોગરે,

આણુ જુગ જુગના કરોળીઆ, નહીં આવું નાગરવેલ,

તારે કેડે વલંદી કેવડો, તારે ગજ ગજ ફેરા લાંકરે, શું કરે

ભમર શું સોરરે,

આણુ જુગ જુગના કરોળીઆ નહીં આવું નાગરવેલ.

ગીત ૫૪ મું.

પૂરવ દેશની માલણુ, માલણુ આવજો અમારે દેશરે.

હું કેમ આવુંરે દેશાવળી, આગળ દરીઓ સમુદ્ર ભરીઓરે,

દરિયાની તેડેરે કેવડો, માલણુ તેણે બેશીને ઉતરજોરે.

કીયાભાઈએ સાળુ ખીલાવીયા, માલણુ ઓઢો પહેરી સાંચરજોરે,

માલણુડી મચકો કરે, ન આવે કેઈ વહુની તોલેરે.

ગીત ૫૫ મું.

સામા સામી ઓરડા લટકણુ બનડાજી.

મારા ચોક વચે રે મારા ચોક વચે રે,

રૂડા દ્રાક્ષનો છોડ મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 તારા ચોક વચેરે તારા ચોક વચે રે,
 રૂડાં મહુડાંના છોડ મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 મારો લાડકડો મારો લાડકડો,
 દ્રાક્ષ વીણી વીણી ખાય મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 તારી લાડકડી તારી લાડકડી,
 મહુડાં વીણી વીણી ખાય મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 કીયા ભાઈ કીયા ભાઈ સહુ કરે લટકણુ બનડાજી.
 કીયા ભાઈનાં મોટરાં નામ, મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 ખારણે ઘોડીલા હણુહણે લટકણુ બનડાજી,
 મોર કરેરે કલ્લોલ મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 કીયા ભાઈ કીયા ભાઈ સહુ કરે લટકણુ બનડાજી,
 કીયા ભાઈનાં નાનેરાં નામ મોતનસેં રત્ન જડયાં.
 ખારણે ગધેડાં હણુ હણે લટકણુ બનડાજી.
 કુતરા કરેરે સોર ખકાર મોતનસેં રત્ન જડયાં.

ગીત ૫૬ મું.

લવીંગ બે લગીયાં લાછી બે લગીયાં,
 હારે બના જયફળ મોજા ચખીયાં;
 રાવજી કો બેટો દાતણુ માગે,
 લોટા ભરી આપે વાંકી બનડી બે થેઈ થેઈ.

ગીત ૫૭ મું.

આવો માલણુ બેસોને બેસણેરે,
 કરો તમારા ચાંપલીયાનાં મૂલ, માલણુ રાણી એમ ભણેરે.

લાખ ખરચોને કીયા લાઘરે,
લાડકડા જીયાવરને કાજ. માલણ રાણી એમ લણેરે.

ગીત ૫૮ મું.

મેડીએ બેડી રાજવેણ બોલે, મને મારગડો દેખાડો, રાજ બનડા.
હુંતો મારગડાને ભુલી, રાજ બનડા.

ઓ જીયાવર તમારારે આપ, બળે અરીસાની આપ, રાજ
ઓ જીયાવર તમારારે વીરા, બળે વીંટીમાંના હીરા, રાજ
ઓ જીયાવર તમારારે મામા, બળે અપાડીના આંખા, રાજ
ઓ જીયાવર તમારારે કાકા, બળે વીંટીમાંના આંકા, રાજ

ગીત ૫૯ મું.

લટકાળીરે માલણ લટકેશું ચાલે, લટકે તે જય માલણ વાડીએ.
લટકાળીરે માલણ પુલડાં વીણે, લટકે ગુથેરે ચાંપા ચોસરે.
લટકે તે માલણ વેચવા ચાલી, કોણ લેશેરે તારો ચોસરો.
વણુઝારારે કીયાલાઘજ લેશે, લાડકડી કેઇ બહેનને પહેરાવવા.

ગીત ૬૦ મું.

લાડણી આવડા ને દહાડા તમે ક્યાં હતાંરે,

અમે દીસે સુતાં ને રાતે જગતાંરે.

અમે કીયાભાઈ સરીખા સસરા માગતાંરે.

પાપડ જોવાને વહેવાણો આવે તે વખતે
ગાવાનું ગીત.

ગીત ૬૧ મું.

કાચી ઈંટના બંગલા ચણાવો મેંતો કોડે પગરણ માંડીયાંરે,

એ બંગલામાં જાજમે પથરાવો, મેં ગલિયા ઉપર
 ગાદીઓ પથરાવો, મેં
 ગાદી આગળ બાજુ ઢળાવો, મેં બાજુ ઉપર બાજુએ
 ઢળાવો, મેં
 સુના કેરાં શોગટડાં અણાવો મેં પાસે મૂકો પરવાળાના
 પાસા, મેં
 રમશે રમશે કીયાભાઈ દરબારી, મેં સામા એસશે
 કીયાભાઈ સરકારી, મેં
 હાર્યા હાર્યા કીયા ભાઈ સરકારી, મેં છત્યા છત્યા કીયા
 ભાઈ દરબારી, મેં
 ઘેરગયાને ઘરની નારે પુછ્યું, સ્વામી કોણુ હાર્યું કોણુ
 છતીયું, મેં
 હાર્યા હાર્યા લાડી કેરો બાપ મોટાનું સાજન છતીયું, મેં
 હાથીખાણથી હાથીડા શું ન હાર્યા, સ્વામી દીકરી પરધેર
 હારીયારે.

ગીત ૬૨ મું.

રંગરાતી મદમાતી રે માલણુ ચોસર ગુંથે,
 એક ચાંદને ચાંદરણુ તે બેશીને ચોસર ગુંથે,
 એક દીવાને અજવાળે તે બેશીને ચોસર ગુંથે,
 વચ્ચે જાળી પરવાળી તે મૂકીને ચોસર ગુંથે,
 એક પાડાની પાડોશણુ કેધ વહેવાણુ જોવાને આવે,
 મારા ચોસરને શું જોશે ચોસરે જડીઆછે બાપ,
 ચોસર લાવે લઈ આવે લાડકડાના કીયાભાઈ બાપ.

પાપડ જેવાને બહેવાણો આવે તે
વખતે ગાવાનું ગીત.

ગીત ૬૩ મું.

લીલી ઘોડી ને પીળા ચાખડો, ઘોડી ગણુ ગાજે;
લીલીનાં જડીત પલાણુ, વહેવાણુ મારી છંદે નાચે.
છંદે છુંદાવ્યાં છુંદણું, ઘોં હોંશે રંગાવ્યા કાળા દાંત, વહેવાણું
નાંચ્યાની આપીશ નાચણી, ઘોં ખુંદ્યાની ખોટી બદામ, વહેવાણું
નાચતી નાચતી નીસરી, ઘોં મોહી રહ્યા ચારે દેવ, વહેવાણું
કાશીમાં વિશ્વનાથ મોહી રહ્યા, ઘોં ગયાણમાં ગદાધરદેવ, વહેવાણું
વડનગરમાં હાટકેશ્વર મોહી રહ્યા, ઘોડી ગણુ ગાજે,
રેવાણમાં કુમેરેશ્વર દેવ, વહેવાણુ મારી છંદે નાચે.

પીઠી ચોળતી વખત ગાવાનાં ગીત.

ગીત ૬૪ મું.

સુનાતે કેરાં કચોલડાં રતન કાંસકડી છે હાથરે,
રતન કાંસકડી છે હાથરે.
†આપ પનોતારે કીયા ભાઈને, માડી સંચારેછે તેલરે.

ગીત ૬૫ મું.

હારે તુંતો ઘોઘાનો ધાંચી, ઘાણી પીલ સપરમે દહાડે,
માંહી પીલ ડમરો ને મરવો, માંહીપીલ તેલ કુમેલ.
તે તેલ લાડકડાને ચડશે, મીઠડાંતે માની જઈ કરશે,
નાહી ઘોઘ જેઠાછે પાટ, જુએછે દાદાજીની વાટ;
દાદાજી કન્યા લઈ આવો.

---

† આ ઠેકાણે દાદા-કાકા- મામા ભાઈ વીગરે પણ ગાવાં.

ગીત ૬૬ મું.

જીરે સરસ્વતી સ્વામીને વીનવુંરે, જીરે ગણપતી ભાગ્યું પાયજીરે
 જીરે ખાંડની ખેળા ઉકાળીનેરે, જીરે ઉખોદક ઉનાં કરીરે,
 તેલ સંચારી પીઠી ચોળી કરીરે, જીરે મળીરે સોદાશણ
 સુંદરીરે;

તેણે કનક કટોરો કર ચઢીરે,
 ચાલી ચાલી જસોદાને દ્વારકે કુંવર નીહાળવારે.

ગીત ૬૭ મું.

રાતો રાતોરે કંકુ વરણીનો છોડ, સોઢરે રાતોરે મેંતો નીરખીઓ;
 ગોરા કીયા ભાઈરે, તમને ચાંદલા કરીશ આજ માંદે ઘેર સોઢસો.
 સોઢલડોરે શીળા માંડવા હેઠ, કુંવર લાડકડાએ મેળવ્યો.

ધરણી,

ગીત ૬૮ મું.

તમે જગો શ્રી કૃષ્ણની ગરણી ધરણી નિદ્રામાં પહોડો,
 અનીરધજીને તેલ સંચારો, રક્ષમણીજી જગોને,
 તમે જગો કીયા ભાઈની ગરણી ધરણી નિદ્રામાં પહોડો,
 કીયા ભાઈને તેલ સંચારો કીયાં વહુ જગોને.

ગીત ૬૯ મું.

પીઠી પાયલાની પાશેર, પીઠી અડધાની અછેર.
 પીઠી રૂપીઆની શેર, પીઠી આણી અમારે ઘેર.
 પીઠી વાડકડે ઘોળાય, પીઠી લાડકડાને ચોળાય,

વરઘોઠો ચડે તે વખતે ધરમાંથી નીકળતી

વખતનાં ગીતઃ

ગીત ૭૦ મું.

લાડીલા. વર ચડો વરઘોડે, લુણુ ઉતારે તારે વાંકે અંખોડે,

લાડીલા.

દાદાજી કહે મારે એ વર વરવો, લાડણીજી કહે મારે એ વર

પરણવો,

લાડીલા વર ચડો વરઘોડે.

ગીત ૭૧ મું.

શુકન જોઈને સાંચરજોરે, મહેતાજી પોજે જઈ પાંખરજોરે.

શુકન મળીઓછે માળીડોરે, ચોસર આપીને પાછો વળીઓરે.

વર ઘોડા ઉપર બેસેછે તે વખતનું ગીત.

ગીત ૭૨ મું.

પાવટડેરે પગ દધ ચડોરે જીયાવર, બેતીતે છોડલા સાહી રહ્યાં;

મુકો મુકોરે બેતી છોડા અમારા, તમારા ઠર અમે આપીશું.

વરઘોડામાં ગાવાનાં ગીત.

ગીત ૭૩ મું.

ચંચળ ઘોડી તું ચાલતે,

મથુરાં યદી આઈ ઉર ઉર ઘોડીના દાસડા.

પાયે મેદી લગાધ લાડી ન્યુછે વર લાડણા,

ઘોડીને કેસે મગવાએ અમારા દાદાજીના રાજમાં,

સોદાગર બેઠજ લામા ચડીને દેખાડો વર લાડણા,
તેરી જોઈ મતુરાઈ અછો બન્યો વર ફાંફડો.

ગીત ૭૪ મું.

ગઠ રાજપરેથી આવીછે લીલડીરી ઘોડીરે,
ઘોડલડીને પાયે ખેત જડીછે ખાપરે,
દ્રવ્ય ખરચોજી ખરચોજી કુંવર લાડકડાના ખાપરે,
ખાપડીયા ભાઈ સોદાવેરે,
લાડકડો કીયો ભાઈ કન્યા લઇ ઘેર આવેરે.

ગીત ૭૫ મું.

કોકણ દેશની ઘોડીરે ઘોડી પાયે ધુધરા બંધાવેરે,
આગળ ચમ્મર ઢળાવેરે, પાછળ પીંછીઆ નંખાવેરે;
એ ઘોડી કીયા ભાઇએ મોકલડીરે,
એ ઘોડીએ કીયા ભાઇ અસ્વારરે.

ગીત ૭૬ મું.

કાશી વિશ્વનાથે સોરંગીતે ઘોડી મોકલીરે,
માતા અનપૂર્ણાએ મોકલીયા શણગાર,
સોરંગીતે ઘોડી જવ. ચરેરે.
થાશે થાશે મારો બહુ સુજનો અસ્વાર,
પછવાડીતે મામા શોભતારે.
મામા કીયા ભાઇએ સોરંગીતે ઘોડી મોકલીરે,
મામી કીયાં વહુએ મોકલીઆ શણગાર,
સોરંગીતે ઘોડી જવ ચરેરે.

વર ચડાવો.

ગીત ૭૭ મું.

લાખેને ધર ધોળાવોને, ધર ધોળો ધર ચીતરાવોને;
 પેહેલુંને પોતું જમ ચોરડેને, લક્ષ્મીએ હોયરે બિજેસને.
 બીજુંને પોતું જમ પરસાળેને, ગણપતીએ હોયરે બિજેસને;
 ત્રીજુંને પોતું જમ માંડવેને, ગોત્રજે હોયરે બિજેસને;
 ચોથુંને પોતું જમ વરધોડેને, સાજને હોયરે બિજેસને;
 હાથીડોરે અણાવોને, બાંધોને રાજદ્વારને;
 એને નીરોની દ્રાક્ષ સમુળને, એને પાઓને અમીરસ નીરને;
 એક હાથરણી ઘેર લાવોને, એને બાંધોને પરસાળી માંહીને;
 એને નીરોને દ્રાક્ષ સમુળને. એને પાઓને અમીરસ નીરને;
 એની સુંડને શિંદુરે રંગાવોને, એને ગળે ગજવટ ધાલોને;
 એની બાંધ હળકતી મુકોને, એને માથેને મોડ મુકાવોને;
 એને કોટેને અરીસા બંધાવોને, પગેને પદમ લખાવોને;
 ધોરીને ધુધર માળ ધાલોને, બળદને રાશ બંધાવોને;
 લદ્ર જાન્યારે રૂપી જાન્યારે, જુમનાં તીરે તોરણ બંધાવ્યાંને;
 હાંશી પરણ્યાને હાંશીને, ઉજણ દેશના માળીને;
 બોલાવ્યોછે વરને મામેને, એને આપ્યાંછે પાન પચાસને;
 આજરે લાડકડો લાણેજ પરણેને, ઘેર લાવેરે વર શણગારને;
 માળીને ઘેર એક માલણુને, તેને બોલાવી વરની મામીએને;
 આપ્યાંછે શ્રીકૃષ્ણ સાતને, આજરે લાડકડો લાણેજ પરણેને;
 ઘેર લાવેરે વર શણગારને, ઘેર લાવેરે વર બનીહારને;

લાવેરે મોડીયા ચારને, પહેલુંને ગુંથે પરવાળુંને;
 જમ રંગેને રાતુંજ હોયને, બીજુંને ગુંથે હીરાસલુને;
 જમ ધણેરા દીપક હોયને, ત્રીજુંને ગુંથે માણેકને;
 જમ મુલને મોઢેર હોયને, ચોથુંને ગુંથે મોતીસડંને;
 જમ મુલને અમુલખ હોયને, કાણેને સ્થંભ સ્થંભાવ્યાને;
 કાણેને સાંકળ્યાછે સ્થંભને, કાણેને લલાવેને લાંધેને;
 કાણેને માગાછે હસ્તિને, કાણેને ખેળ પાણી કીધાંને;
 કાણેને નાવણુ કરાવ્યુંને, કાણેને લોહાં શરીરને;
 કાણેને અશ્વ પૂજા કીધાંને, કાણેને ચાંલા ચોખા કીધાંને;
 કાણેને ભરીયાછે ખુંપને, કાણેને મુખડાંનીલાવ્યાંને;
 કાણેને નયણાં સમાર્યાંને, આટલાં વાનચ લીંપાવેને;
 ત્યાં ખેસાડો લાડકડા વરનેને, એની ફાંદ વધાવેની ખુંપને;
 મહારાણીના દીવાને કીધો જવારને, મહારાણીનો દીવો તે
 ત્રુઠ્યોને;

વરને હરખેને દેછે આશીષને, ધણું જીવો સકળનાવરસારને;
 તુંતો જમજે મોદીક કસારને, ગણપતીને કીધોરે જવારને;
 ગણપતી તો ત્રુઠ્યા ને, ધણું જીવો સકળનાવરસારને;
 તુંતો જમજે મોદીક કસારને, ગોત્રજને કીધોરે જવારને;
 વરને દેછે આશીષને, ધણું જીવો સકળનાવરસારને;
 તુંતો જમજે મોદીક કસારને, માડીને કીધો જવારને;
 વરને આશીષ દેછે ને, ધણું જીવો સકળનાવરસારને;
 તુંતો જમજે મોદીક કસારને, બહેનીને કીધો રે જવારને;

વરને દીધી આશીષને, ધણું જીવે સકળનાવરસારને;
 જમજો મોદીક કસારને, જમ અમ ઘેર ભાવજ હોયને;
 તેમ તું જીવે ધોરી ધરાને, જમ સુર્યતપેને રવી ઉપજેને;
 તેમ તું જીવે ધોરી ધરાને, લક્ષવંતો લાવે લક્ષવંતીને;
 ગુણવંતો લાવે ગુણવંતીને, જમ બહેન દેહે વીરાને આશીષને;
 તેમ તું જીવે ધોરી ધરાને, ચડીયો એ કાશીનો કોટવાળને;
 ચડીયો એ ક્રીયાભાઈનો પુત્રને.

ગીત ૭૮ મું.

એક લીલી તે લીલી લીલડી, એક લીલીનાં જડીત્ર પલાણુરે
 જગ લીલડી.
 એક અમદાવાદ ગામને ગાંદરે, મારી જનનાં થયાં ધમ
 સાણુરે, જગલીલડી.
 મારા હાથી દેખીને વહેવાઈ બીહી ગયા, મારા ક્રીયાભાઈએ
 સાનમાં સમજવીયા;
 તમે ન બીહીશો ક્રીયાભાઈ આપડા, તમારી જલેરી રાખીશ
 લાજરે, જગલીલડી.

ગીત ૭૯ મું.

પાધર ઢાલ ઢબુકયોને, જબકયો એ લાડીનો અપ્પને;
 ન જબકીશ વહેવાઈ આપડાને, ઘેર આવી છે મોઢાની જનને;
 વહેવાઈની શેરીછે સાંકડીને, ક્રીયાભાઈના ઘોડીલા ન સમાયને.

ગીત ૮૦ મું.

લાડીએ આપ જગાડીઓ, માંડવે આવડો શો સોરરે.

કેરે આલ્યોરે રાણો રાણ્યો, કેરે આલ્યો સુલતાનરે;
 કેરે ચંદ્રમાએ પ્રેહ દીધો, કેરે આ ઉગ્યો છે બાણુરે;
 નથીરે આલ્યોરે રાણો રાણ્યો, નથીરે આલ્યો સુલતાનરે;
 નથીરે ચંદ્રમાએ પ્રેહ દીધો, નથી આ ઉગ્યો બાણુરે;
 પુત્ર આલ્યોરે કીયા ભાધ તણો, તે સરે આવડો છે સોરરે;
 કાંઈ આ જોને કાંઈ બહુનડીયાં, કાંઈ અચરત દીઠુંરે;
 એક નાનકડોશો કૃષ્ણ કુંવારો, તેતો પાટજ બેઠોરે;
 ઘોડી આર ગંગાને પાર, પેલીપાર શીતળ છાયારે;
 ઘોડી અંબ માણુકને સ્થંભ, તેજ ઘોડી ઉદે ઉદે આલેરે;
 એક વહેવાઈની શેરીમાં હાલ પડે હુલકાર પડે,
 સખી શબ્દ કરે નીશાન ઢળે, કોઈ હમરાવ જાદો આવેરે;
 કોઈ સાહેબ સુખો આવેરે, કોઈ મોટાનો કુંવર આવેરે;
 આલ્યો આલ્યોરે વાસુદેવનો નંદ, પુનમ કેરો ચંદ્ર,
 દીવા કેરી જોત, ભયો ભયો અજવાળારે.

ગીત ૮૧ મું.

એક કેવડો જગ જેવડો, કેવડાનાં રાતાં કુલરે.

કેવડાનું નહીં મૂલરે.

મારા કીયાભાધ વહેવાઈ તમને વીનવું, ભલાં પાથરણું પથરાવરે,

મારા પગ પીટીને થયા યાંભલા, પેલી વહેવાણુને નહીં સાનરે.

કલુવો પાતી વખતનું ગીત.

ગીત ૮૨ મું.

તુંતો જમરે જમઈડા કલમસડો,

(૪૦)

તને કોઇએ ન પીરશ્યો કલમલડો,
મારાં કીયાં વહુએ પીરશ્યો કલમલડો.
નાણાં ઝાણાં કરતી વખતનાં ગીત,

ગીત ૮૩ મું.

રાય છખીલીરે પામરી, કીયાભાઈ તમારીરે પામરી.
માંડવે વાગેછે ઢોલ રાય છખીલીરે પામરી,
ચારે છેડે ચાર ધુધરા, વચમાં હંસલા મોર; રાય.
કીયા ભાઈ તમારીરે પામરી, ચારે છેડે ચાર કુતરા,
વચમાં રમી ગયા મોર, રાય છખીલીરે પામરી.

ગીત ૮૪ મું.

ત્રાંખા કુંડીરે નગર સોલામણી, માંહી લરીયાંરે ગવરીનાં ધીય,
સાહેલીરે આંખો મહોરીયો.
મારા કીયાભાઈની મેડીએ દીવા બળે, પેલા વહેવાઈનેરે ઘોર
અંધારાં, સાહેલીરે આંખો મહોરીયો.

ગીત ૮૫ મું.

શેર શેરડીયોરે, અગર દુકુચારે કેઈ વહુને છેડવેરે.
કીયા ભાઈના ઓરડીયામાં, સુખડના વૃક્ષ વેચારે માલણ,
કેઈ વહુને બેસણ સિંહાસન શોભતાં રે.
કીયાભાઈના ઓરડીયામાં મગદળીઆ મસળાયરે માલણ,
કીયાં વહુને વાંસે વરેડાં બિતરેરે.

તોરણે આવે તે વખતનાં ગીત.

ગીત ૮૬ મું.

લાડી પુછે વર બહુ સુજનો તારે કેસેલા છે આપરે,

જાણે અરીસાનો ખાપરે, એવા લાડવાયાના ખાપરે.

‡ સાસુ લેની બામણલાં, એ વર ચોએ પાંખે સુધોરે.

ગીત ૮૭ મું.

લાડણ કીસને બોલાયો! તું આવ્યોરે, તારે ખાપે બોલાવ્યો.

તું આવ્યોરે;

તારી માતાએ કામણ કીધારે, અમને ભર્યોરે સસારમાં
લીધાં

રંગ લાગ્યો લાડી ચોસરો, મુખ દીઠે વર ફાંકડો.

ખાણનો માંડવો.

ગીત ૮૮ મું.

આવી છે ખાણને માંડવેરે જલદવકુળનીરે જન,

અનીરધજી આવીયા તોરણેરે જાણે પ્રગટયોછે ભાણ;

ખાણ સાહીને ઉભા રહ્યારે નજરે ન્યાળોની રપ,

રડો દીસે વર રાજ્યોરે કાઠી કામ સ્વરપ.

કોણ તે ભાગ્ય છે આપણારે મળીયા કૃષ્ણ વહેવાઇ,

આપણે ભાગ્યે આવી મળ્યારે અનીરધસરખા જમાઇ;

વર કન્યા વાતો કરેરે બોલે મધુરાં વચન,

મુખથી શ્રીનાથજી બોલીયારે કયાં છે પાંખણ યાજ.

લગ્ન ધડી વહી જાયછે રે ચાલો યાય છે અસુર,

---

‡ ગીત ૫૮ મામાં જેવી રીતે “વીરાવીંટીમાંનાહીરા”
વગેરે લખ્યું છે તે પ્રમાણે આમાં પણ ગાવું.

જમણા તે કરમાં ઝારી ધરીરે ડાખા કરમાંછે ધાળ;
 પુંઠળ નારી અસુરનીરે બોલે મધુરાં વચન,
 ધ્રુસળ મૂસળ રવેયોરે સરીયો સંપુટ ને ત્રાક,
 ઇંડી પીંડીનાં ઓવારણારે પ્રેમે તાણ્યાં છે નાક,
 પહેલું તે આચમન આપીયુરે ટીકું તાણ્યું લલાટ.

રાગ રેર.

પાંખી પારવતી વરને તેડેરે, જઈ અનીરધ ચડીયા છે કેડેરે;
 મામા કન્યાને પધરાવોરે.
 વરે સાંહો કન્યા બાઈનો હાયરે, ત્યાં તો બેઠો જલદવકુળનો સાથરે;
 બાણુમતી દે કન્યા દાનરે;
 ત્યાંતો પહેલું મંગળ વરત્યુંરે, પહેલું મંગળ હરતું ને કરતુંરે.
 બીજે મંગળે થર પાનેતરરે, ત્રીજે મંગળે હસ્તિ હજારરે;
 એત્રા મંગળ વરત્યાં છે ચારરે;
 ત્યાંતો કસાર પીરક્યો પૂરણ પ્રીતેરે, વર કન્યા જમ્યાં રૂડી
 રીતે રે.

પરણવા બેસે તે વખત ગાવાનાં ગીત.

ગીત ૮૬ મું.

શિંદુર વાણીએ ત્રેહ દીધોને પૂરવ ઉગ્યા છે સુરરે,
 આજરે લાડકડો વર પરણ્યોને અમ ઘેર વીઝ્યાં છે તુરરે;
 શિંદુર વાણીએ ત્રેહ દીધોને પૂરવ ઉગ્યા છે બાણુરે,
 આજરે લાડકડો વર પરણ્યોને અમ ઘેર સફળ વીહાણુરે;
 વાડીમાંનો વીહાઉતો બેઠ્યોને માંદરે સોરંબી જાયરે,

આજરે લાડકડો વર પરણે ને પહેલડે મંગળ ગાયરે;
 વાડીમાંનો વીહાઉલો ઐક્યોને માંલરે સોરંભી અંબોડોરે,
 હુંએ તમને પુછુંરે લાડકડા વરને બીજલે મંગળે ઘોડોરે;
 વાડીમાંનો વીહાઉલો ઐક્યોને માંલરે સોરંભી વેલોરે.
 હુંએ તમને પુછુંરે લાડકડા વરને તીજલે મંગળે વેલોરે
 વેલ સજ્જતી છે વાડીને ચોથલે મંગળે લાડીરે,
 ચાંદલા કરરે અજવાળાંને જઘ ઉગ ચોરીની માંલરે.
 ચોરીએ ચોતદ્ વાળીને માંડવે પલવટ ઢાળીરે,
 હુંએ તમને પુછું લાડકડા વરને ચોરીમાં શુંશુંએ આપ્યુંરે;
 આલ્ય જનોઘ સૂના તણાંને હાથેરે હીરાની વીંટીરે,
 આપ્યાંને સાંકળાં હાથીને આપી અમને ઘોડાની લારરે;
 સોલરે આપ્યાંને સોલ આપશેને સોલનાં મુક્યાંછે પાણીરે,
 પાણીતો પાણીમાં લળી ગયાંને, વાતતો જગતમાં જલ્હીરે;
 બાકરી બાંધીને બેઠા ને પલવટ છોડીને ઉઠ્યારે,
 પારણા માંલ્યથી પરવાને ઘોડીયા માંલ્યથી જડીયારે;
 કંડના કંદોરા નથી છૂટ્યાને વહેવાઈએ વાળ્યાછે રૂઠારે,
 રેવારે તટ રળીઆમણી ને નંદારે આગદાનાં દેરાંરે;
 આજરે લાડકડો વર પરણ્યો ને ભવનાં એ ભાખ્યાંછે મેણારે,
 અમુરાએ બાંધીછે સંધ્યાને વેળાએ પાખ્યાં છો કન્યારે.
 કાશીમાં માગવટ કીધા ને રેવાળમાં ખટ માસરે,
 બાવનપુરનાં ટાટલાંને કીયારે કંસારાએ ધડીયારે;
 માણેક મોતીએ જડીયાંને લાડકડા વર આગળ ધરીયારે,
 કરે વહેવાઈ તું હેરે કરે તું આપરીઓ ચોરરે;

ઘોડાની ઘોડારમાં પેઠાને ચોર્યોરે ચાંપલીયાનો છોડરે,
ચાંદલો ચુંટીને લીધોને હીરજો ઝડપીને લીધોરે.

સતકુળના મહીના.

ગીત ૯૦ મું.

સરસ્વતી સ્વામીને વીનવું ગણપતી લાગવું પાયરે,
સતકુલ કુખેરે અવતર્યા સકલણ માડીના જાયરે;
સહામે પરણાવીને કુંવર લડાવીને ગાયારે,
મેં તને વહેવાઇ વારીયો જેઠનાં લગ્ન ન સેશોરે,
જેઠે હનાજોરે રવરવે નહીં મજે ખોળ કપાસરે
નહીં મજે ખોળ કપાસતો નહીં મજે ચારને પાણીરે;
નહીં મજે ચારને પાણીતો નહીં આવે ગોર ગોરાણીરે;
નહીં આવે ગોર ગોરાણીતો નહીં આવે ભાઇ ભત્રીજરે,
નહીં આવે ભાઇ ભત્રીજ તો નહીં આવે બહેન બાણેજરે;
વહેવાઇ આવતા જાણીને સંબંધીએ સાલ રોપાવીરે,
સંબંધીએ સાલ રોપાવીતો પીત્રાઈએ વાવ ખોદાવીરે;
પીત્રાઈએ વાવ ખોદાવીતો ગોત્રાઇએ દુધે સીંચાવીરે,
અસાડ માસે વહુવારતો સુતી સુવાવડ માંહીરે,
સુતી સુવાવડ એમ ભણે પુત્ર પરણાવીશું કાલરે;
પુત્રજી તમને પરણાવીને યદ્યશું વરની માડીરે,
ચોક વચે બાજઠ ઢાળીને દુધે પખાણીશું પાયરે;
દુધે પખાણીશું પાયતો કંકુએ પીળાવીશું મુખરે,
કંકુએ પીળાવીશું મુખતો મોતીડે વધાવીશું ખુંપરે;

શ્રાવણ વરસે સરવડે નદીએછે નીરમળાં નીરરે,
 નદીએછે નીરમળાં નીરતો પામ્યાછો પાવનવીરરે;
 ભાદરવો ભેર ગાજ્યો ભરીયાંછે મહીનાં માટરે,
 ભરીયાંછે મહીનાં માટતો તમ સર ઢળીયાંછે ધાટરે;
 આ ચોમાસે વહુવારતો ચોરીમાં જમ્યાંછો કુરરે,
 ચોરીમાં જમ્યાંછો કુરતો પૂજ્યા ઉગમતા સુરરે;
 કારતક માસે વહુવારતો ચોરીમાં જમ્યાં કંસારરે,
 ચોરીમાં જમ્યાં કંસારતો જીત્યાંછો સકળ સંસારરે;
 માગસર માસે વહુવારતો અંબિકા પૂજ્યાંછે બાળીરે,
 અંબિકા પૂજ્યાંછે બાળીતો ત્રુઠ્યાં છે ગોત્રજ માડીરે;
 પોસ માસે વહુવારતો નાહ્યાંછો ગાગ રે જાણીરે,
 નાહ્યાંછો ગાગરે જાણીતો સસરાએ ધાટડી આણીરે;
 માહા માસે વહુવારતો અચળા ચાલ્યાંછે શીજોરે,
 અચળા ચાલ્યાંછે શીજોતો કરજો લહેરને લીધારે;
 ફાગણ માસે વહુવાર તો અંબિકા પૂજ્યાંછે બોળીરે,
 અંબિકા પૂજ્યાંછે બોળીતો સાંજે પૂજવીશું હોળીરે;
 ચૈત્ર માસે વહુવારતો હીંદોળાં બાંધ્યાંછે બહારરે,
 હીંદોળા બાંધ્યાંછે બહારતો હીંચેછે દેવ મોરારરે;
 વધશાખે વન મોરીયો એકજ મોરીછે ચરણીરે,
 આગળ જે કન્યા ચિંતવતાં તે મારા જીવાવરને પરણીરે;
 પાળી પોષીતે મોટાં કર્યાં વરસજ સાતનાં કીધારે,
 સાજન સઉકારે દેખતાં સસરે ઉલાંણીને લીધારે.

તાપીના વિવાહ.

ગીત ૯૧ મું.

સરસ્વતી સ્વામીને વીનવું ગણપતી લાગુંધું પાયરે,
 તનમન રચ્યોરે હુનાજો તો ગાઈશું તાપીનો વીવાહરે;
 તાપીનાં તાળાંતે ઉઘડયાં પુન્ય તણો નહીં પારરે,
 તાપીનાં તેજ છે આકરાં પાણી છે નીરમળાં નીરરે;
 સૂર્ય બેટીછે તમતણી માગેછે શ્રાવણ રાયરે,
 શ્રાવણ વાડીમાં સાંચર્યા તાપીને રમતલાં દીઠારે;
 ઘેર જઈ માંડીને વીનવું તાપી છે રૂપનાં રૂડારે,
 તેડાવો જ્ઞેશીના બેટાને તાપીનાં લગ્ન લેવરાવોરે;
 મહા માસે શુકલ પક્ષેરે સાતમને સોમવારરે,
 ખેળ કંકોડીને આંખળાં અંગરાજ નાવણ કીજેરે;
 જો વર ચૌટડે સાંચર્યા ચૌટડે ચમ્મર ઢળાવોરે,
 વર બહેની કરોરે ઓવારણાં માડીને મસ્તકે મોડરે;
 નાહી ધોઈને ધોડે ચડ્યા મસ્તકે ભરીયાછે ખુંપરે,
 શરણાર્થ શબ્દ સોહ્યામણા માંડવે નાચેછે મોરરે;
 જો વર પોજેરે સાંચર્યા પોજેરે પડ પરમાણરે,
 જો વર શેરીએ સાંચર્યા શેરીએ શેત્રંજી ઢળાવોરે;
 જો વર જાનીવાસે સાંચર્યા કલુવો છે સાળીને હાથરે,
 જો વર તોરણે સાંચરાર્ય પાંખણ સાસુને હાથરે;
 જો વર માંદરામાં સાંચર્યા સસરાજી દો કન્યા દાનરે.

રક્ષમણી વિવાહ.

ગીત ૯૨ મું.

શુકદેવજી કરેરે વિચારરે, તમે સાંભળો પરીક્ષત રાયરે;
હવે રક્ષમણીનું શું થાય હવે થઈ વ્યાકુળીરે.
ત્યાંતો સખીઓ પળી સહુ સંગરે, રક્ષમણીએ માંડ્યોછે
પ્રપંચરે.

વરતો વાસુદેવનો નંદ નીકર મારી દેહ તજીરે.
રક્ષમણીએ તેડાવ્યા વિપ્રરે, વિપ્ર જાઓ દ્વારિકાં દીશેરે,
મારું કારજ કરવા સિદ્ધ કે વહેલા પધારજો.
સિદ્ધ થઈને તે લાગ્યાં પાયરે, એટલે વિપ્ર થયા વીદાયરે,
વાટે શુકન સારા થાય હરીભટ હરખોયારે.
વિપ્ર પહોચ્યા દ્વારિકાં ગામરે, જર નિદ્રામાં સુંદર શામરે,
ખોલ્યા મુખ થકી શુભ વાણકે ઝળકીને જાગીયારે.
રક્ષમણી ઊંચુ ચડી ચડી જીવેરે, શ્રી કૃષ્ણનું ન આપ્યા કરી
કરી રવેરે,
એટલે આવ્યાં પોતાની માતરે, પુત્રી કેમ રવો ખાળ કુમારરે.
પીઠી પેઠીછે આંખમાં જાયકે મા મને ખરખરેરે,
રક્ષમણી ઉચું ચડી જીવે જાળીરે.
ચારે દિશા થઈ અજવાળી દીવાળી આં થઈરે.
એટલે વિપ્રે વધામણી ખાધીરે, રાણી રક્ષમણી રળીઆત
પામીરે,
એક હાર હતો અમુલરે, તેને મોતી જડયાંરે ઝુલરે,

તેનું ત્રિલોકમાં નહિં મુલકે વિપ્રને આપિયોરે.

કે મેં મરડી આંખલીઆ ડાળરે, કે મેં ખડી સરોવરોઆ
પાળરે.

કે મેં ધાવતાં વછોડયાં પાળરે, કે મેં કોઈને ચડાવી આળરે,
આડે આવી કે માંજર સહીચરના સાથમાંરે.

રૂક્મણી વિવાહનું ઘોળ.

ગીત ૬૩ મું.

કુંદનપુર વિવાહ રચ્યો બૂપતિ ભીમકરાય,
કન્યા દેવા શ્રી કૃષ્ણને આનંદ ઉર ન સમાય,
રૂક્મૈયાએ તે જાણીયું ઉર વાઘ્યો અતીસે કાળ,
કન્યા ન આપું કૃષ્ણને એ છે ગાયો તણે ગોવાળ,
રૂક્મૈયાનું મન મેલુંને તેડાવ્યો શિશુપાળ,
રૂક્મણીએ તે ખખર જાણી ને અંતર ઉઠી ઝાળ.
દૂર ધણી દારામતી રહ્યો લગ્ન વચે દિન એક,
અંતરજામી આવળે રાખળે મારો ટેક;
એવું તે કહીને કુંવરી કરી કાગળ લખવાની આશ.
મુકેતાનંદ કહે માનની થઈ જગ થકીરે ઉદાશ.

કડવું ૧ છું. દેશી શ્રેર.

મારી સારલેજે અવીનાશીરે, જાણી જનમો જનમની દાશીરે;
વાંઝી કાગળ વહેલેરા આવોરે, મારા તનના તે તાપ સ-
માવોરે;

દિન એક લગ્ન વચે જાણીરે, વહેલા આવોની સારંગપાણીરે;

મેંતો તમ અર્થે તન કરીયુંરે, મેંતો તમ ચરણે ચિત્ત ધરીયુંરે;
જો નાથ ન આવો વહેલારે, તજું પ્રાણ લગ્નથી પહેલારે.

કંઠુ ૨ જી—દેશી ચાલતી.

લઈ કાગળ વિપ્ર સિધાવ્યારે, હરિની કરુણાથી દારિકાં આવ્યારે;
દેખી દારિકાં સુખ ધામરે, તેના રાગછે સુંદર શામરે;
વહાલે વિપ્રને આવતા જાણીરે, ઉઠ્યા સન્મુખ સારંગપાણીરે;
પૂછી ક્ષેમને કાગળ લીધોરે. વાંચી પત્ર હૃદયે દહદીધોરે;
પૂજ્યા વિપ્રને દધ ધણું માનરે, જવા તપધાર થયા ભગવાનરે;
સાથે વિપ્રને રથમાં બેસાડીરે, ચાલ્યા કુંદનપુર શ્રી મુરારીરે;
એવા ભક્ત વત્સલ ગિરધારીરે, જય મુક્તાનંદ બલીહારીરે.

વલણ.

માનની મનમાં ચિંતવે કેમ ન આવ્યા સુંદરશામ,
વાર થઈ કેમ વિપ્રને નવ સર્થ માં કામ;
જો નહિ આવે જહુપતિ તો તજીશ મારા પ્રાણ,
એવામાં દ્વિજ આવીઓ જેમ આવે રામનું બાણ;
વિપ્ર જોઈને મનમાં આનંદ વાધ્યો અપાર,
પ્રાણજીવન પધારીઆ જગજીવન જગ આધાર;
કુંદનપુર હરિ આવીઆ સુણી ભૂપતિ ભીમકરાય,
સામા જઈ સન્માન કીધું આનંદ ઊર ન સમાય;
ત્રીકમ તોરણે આવીઆ વર્ષો 'જેજેકાર,
મુક્તાનંદ કહે માનની પુણ્ય તણો નહિ પાર.

કડવું ૩૭—દેશી શ્રેર.

દેવી પૂજનો મશલધખ્યારીરે, ચાલી નિરખવા કુંજ બિહારીરે;
 સાથે લઈ પૂજનો સામાનરે; તેણે નિરખ્યા શ્રી ભગવાનરે;
 હરિના ભક્ત અનાદિ માનીરે, ભાવે પૂજ્યાં ભવન ભવાનીરે;
 વળતી રૂપ પ્રકાશીયું બાળીરે, પ્રેમે પામવા શ્રી વનમાળીરે;
 સંગે અસુર હતા રખવાળરે, દેખી રૂપ પડ્યા તતકાળરે;
 વેગે આવીઆ અંતરજનમીરે, મળીઆ મુક્તાનંદના સ્વામીરે.

કડવું ૪ થું—દેશી ચાલતી.

કર સાહીને રથપર લીધારે, મન વાંછિત કારજ કીધારે;
 કન્યા હરણ કરી હરિ વળીઆરે, સેનાં સોત ત્યાં બળભદ્ર
 મળીઆરે;
 વાંસે રૂકમૈયો ચડ્યો શિશુપાળરે, લેશે કેમ કરી કન્યા ગોવાળરે;
 બાધી દ્વારિકામાંથી લાવુંરે, નીકર પુરમાં પાછો નહિ આવુંરે;
 જામને યુદ્ધ જાદવ સંગ કરીએરે, વહાલે સર્વ તણા મદ
 હરીએરે.

રૂકમૈયાની વાઢીછે દાઢીરે, કાપી કેશને મૂક્યોછે કંઠાડીરે,
 રૂકમણીજીના શોક નિવારીરે, મુક્તાનંદ કહે પધાર્યા મુસારીરે.

વલણ.

માધવપુરનો માંડવો જાદવકુળની જાન.

પરણે તે રાણી રૂકમણી મનવાંછિત શ્રી ભગવાન;
 જાદવ જાનઘયા થયા વળી માંડવીઆ પણ સોય;
 વિધિ સહિત વિવાહ રચ્યો કસર ન રાખી કાપ.

માણિક સ્તંભ મંડપ રચ્યો મધ્યે ચોરી બાંધી સાર,
 મોહન આવ્યા માંછરે કોટી ભુવનના કરનાર;
 માથે મુગટ જડાવનો કાને કુંડળ મકરાકાર,
 બાંહે બાબુબંધ બેરખા કોટે કૌસ્તુભ મણિનો હાર,
 શોભે ઘણા શણુગારમાં પીતાંબર અતિ ઉદાર,
 હેમ કડાં બે હાથમાં પાથે ઝાંઝરનો ઝમકાર;
 વહાલાનું વદન સોહ્યામણું જાણે ઊગ્યો પુનમ ચંદ્ર,
 મુક્તાનંદ કહે મોહન વરને જોધ થયો આનંદ.

કડવું ૫ મું દેશી રેર.

વળતી લાડીને શણુગારીરે, પીઠી ચોળીને પાટ બેસાડીરે;
 લીલી સાડી આદરી તતસારીને, જોણે રીઝે તે શ્રી ગિરધારીરે;
 ચાલી ભેટવા નંદ મુરારીરે?
 સંગે માનની મંગળ ગાયરે, તેની શોભા વર્ણવી ન જાયરે;
 એ રીતે મંડપમાં આવેરે, તેડી પીયુની પાસે પધરાવેરે;
 કર સાહ્યો ચરાચર સ્વામીરે, નારી માંછરે મહા સુખ પામીરે;
 શોભે માંછરે મહા સુખકારીરે, જાય મુક્તાનંદ બલીહારીરે.

કડવું ૬ હું દેશી ચાલતી.

વર કન્યાની જોડ ગિરાજેરે, ત્યાં કોટી કામ છપી છાજેરે;
 વાજે હુંદુલી વાજાં અપારરે, પરણે અખિલ ભુવનનો આધારરે;
 ભક્ષા ઉચરે વેદ વચનરે, જેજેકાર થાય ત્રિભુવનરે;
 ચાર ફેરા હરિ સંગ ફરીઆરે, નારી જગના જીવન સાથે
 વરીઆરે;

(૫૨)

શીભે અખંડ અઘૌકિક જોડરે, માથે બત્રીસ ભમરીનો મોડરે;
લાડો લાડી જમે કંસારરે, જોનો જગ ન પામે પારરે;
મુક્તાનંદ કહે મહા સુખકારીરે, એવાં ચરિત્ર કરે ગિરધારીરે.

વલણ.

કસાર જમતાં કામની વાળે વિવિધ વચન રસાળ,
શામ સુંદર તે સાંભળી હસતા તે દીન દયાળ;
બંદીજન જયજય કરે ગાય ગાંધર્વ મધુરાં ગાન,
અનંત નાચે ચપ્પસરા સૂર ચડીને વિમાન;
બ્રહ્માદિશુ પુષ્પ વૃષ્ટિ કરે તે વારંવાર,
ઢોલ નગારાં ગડગડે વાગ્ગિત્રનો નહિ પાર;
ચારે તે મંગળ વરતીઆં વર કન્યાની લલ્લી મળી જોડ,
રક્ષમણી તે અહીં આવીઆં દ્વારિકાં શ્રી રણુછોડ.

વલણ.

શ્રી કૃષ્ણ પરણી રક્ષમણી લઇ આવ્યા નગર મોઝાર,
જોણે અવિનાશી નિરખીયા તેના પુણ્ય તણા નહિ પાર;
પ્રેમેશુ માતાએ પોંખીઆ જગજીવન જગદાધાર,
ભેતાં સહુએ શામનાં વારણાં વારંવાર;
પાંખવા પ્રેમશુ નિરખે નટવર નાથ,
જન્મ સદ્ગ કરણીએ મહા સુખ થયો સર્વે સાથ;
રક્ષમણીએ જે જેધાર્યું તે સાચું કીધું શામ,
ભક્ત જન લાડ પાળે 'કવળ કરણાનું' ધામ;
અધમ જનનું સુધારવા થયા મનુષ્યરૂપ મહારાજ,

પાવન જન વિસ્તારીઓ સુણતાં તે શ્રી ભગવાન;
 નર નારી રૂક્મણી વિવાહ શીખે ને જે ગાય,
 તેને તે રીઝે શ્રી હરી સર્વે પાતક પ્રલય થાય;
 શુકલ તે પાર ન પામીઆ કહેતાં હરિનો રસ સાર,
 તેઓ તેના ગુણ ગાવા જાંકીને અધલ આધાર;
 મુક્તાનંદ કહે મહા પ્રભુની અખિલ જુગજુગ જોડ,
 શ્રોતાજન તમે સાંભળોને બોલો શ્રી રણછોડ.

સીતાજીનો સોબલો.

ગીત ૬૪ મું.

જનકને ઘેર કન્યા કુંવારી, ચઉદ લોકની માત,
 તે વરશે રધુનાથજીરે, જેનો મહિમા વિશ્વ વિખ્યાત,
 સીતાજીનો સોબલો.

જનકના દરબારનીરે, શોભા કહી નવ જાય;
 કનક મહેલ રચાવીઆરે, તેતો જગમગ જગમગ થાય. સી०
 ચિત્રામણમાં મીના બર્ચારે, મેડી હટારીને ગોખ;
 કમલિ મણિના જેવી જળહજારે, પૂર્યા અમુલખ મોતીના ચોક.
 સીતા०

તરીઆ તોરણ દારે બંધાવો, વાજિંત્રના ધમધોર;
 નેજ પતાકા ફરકી રહીરે, તેડે નાચે કનકના મોર. સી०
 રફટિક સ્તંભ હીરે જડ્યારે, સ્વયંવર મંડપ માંહી;
 મોંધા તે મુલની પામરી, તેતો બાંધીછે માલ્હરા માંહી. સી०
 કનક એજે કુંડુ રાણવા, મોતીડે બરાવો ધાજ;

ઘેર બેસાડો ગણપતિરે, દ્વારે બેસાડો દિગંપાળ. સીં.
 મંગળ ગાયછે માનનીરે, વહેચ્યાં ફેફળ પાન;
 ગુણી ગુણવંતી નૃત્ય કરેરે, રાય સહિતે દે સન્માન. સીં.
 વેદની ધ્વનિ વિપ્ર વદે, કવિજન કીર્તી ગાય;
 અયોધ્યાનો રાજ્યો આવીયોરે, સેવક ઇચ્છાને હરખ નમાય,
 સીતાજીનો સોજીલો.

ગીત ૬૫ મું.

આવ્યાં જનક રાયને ઘેર, સીતા ધણું કુટડાં.
 કન્યા કનકની પૂતળીરે, તેજ તણો અંધાર;
 દેવ મુનિ કળી ન સકેરે, કહું બુદ્ધિ યથા અનુસાર. સીં.
 સોળ કળા શશી કોટી સરખું, વદન કમળ પ્રકાશ,
 વેણેવાસુકી મોહી રહ્યારે, માંહી પૂર્યો વીજળીએ વાસ. સીં.
 કેસર અર્ચા કપાળમાંરે, કુમકુમ કેરો બિંદુ,
 ભૃકુટીએ ભમ્મર ભમી રહ્યારે, બેંકે કસ્તૂરીશુશુગંધ. સીં.
 નેણુ કોરેલાં કુરંગીનાંરે કાજળ ઝીણીરે રેખ;
 ચતુરા ચોમર નિહાળતીરે, ભાવે જોતી રઘુવર વંશ. સીં.
 ત્રાજવે ત્રિભુવન મોહી રહ્યારે, મંલકલડે મુખ મોડ,
 દંત ખત્રીશી હશી રહીરે, જેને રઘુવર સાથે છે કોડ. સીં.
 કંઠ કપોતી કામનીરે, ગોરી ગોરે વદન,
 અલખ ભરી અલખેલડીરે, ધણું રૂપાળી રૂપ નિધાન. સીં.
 પેટથી નારી પાતળીરે, કેસર કટીના લંક,
 હળવે હળવેડગલો ભરેરે, ચાલ ચતુરાની મેરડાનો વંક. સીં.

ચણીઓ તે ચંપા ભર્યોરે, સાળુડે કસળી ડાર;
પાલવડે મોતી ભર્યોરે ઉર કમખે લખ્યા છે મોર.   સી.
ઉર જોઈ ઉર વશીરે રંભાનુંછે રૂપ,
મોહિની જોઈ મૂર્છા થઈરે,લાજ્યું ત્રિકોચનનું સ્વરૂપ.   સી.
ઐરાવત ચડયો રે વિમાને ચડીઆછે દેવ,
અક્ષર પાર્વતી નંદી ચડયાંરે, હૃદય પુષ્પ વૃષ્ટિ કરે છે સેવ,
                                સીતા ધણં.

જનકનો માંડવો

ਗੀਤ ੬੬ ਅੰ.

જનકરાયનેરે માંડવે, ભારે મળીઆછે ભૂપ,
સીતા બેઠીરે બારીએ, નિરખે રઘુવરનું રૂપ. જનક.
કન્યા કહાવેરે તાતને, એવો પંરણાવો ભૂપ,
ત્રંબક ત્રૈણે કડકા કરે, તેને આપજો કંન્યાય. જનક.
અયોધ્યા નગરીનો રાજાઓ, રઘુવર રૂપ નિધાન,
તેણે ત્રંબક તોડીયું, ઊતર્યાં મહીપતિનાં માન. જનક.
ત્રંબક ત્રૈણે કડકા કર્યા, ક્રોધ્યો પાતાળી શેષ,
પરશુરામ ઝખકીને જાગીઆ, પ્રગટ્યો ક્ષત્રીનો તન. જનક.
દેવનાં દુંદુભી ગડગડ્યાં, વળતાં ગાજે નિશાન,
વાજાં વિધ વિધનાં વાગીઆં રઘુવર પરણવા જાય. જનક.
રઘુવર ચઢેટે સાંચર્યા, ચઢેટે ચમ્મર ઢળાય. જનક.
રઘુવર પોળેરે સાંચર્યા, પોળીઆ પ્રોળ ઉઘાડ. જનક.
રઘુવર શેરીએ સાંચર્યા, શેરીએ શેત્રંજ ઢળાય. જનક.

રઘુવર જાનીવાસે સાંચર્યા, કલુવો સાળીને હાથ. જનક.
 રઘુવર તોરણે આવીઆ, સાસુ પાંખવા જાય. જનક.
 અંતરપટરે આડા ધર્યા, માનની મંગળ ગાય. જનક.
 મુંસળ મુંસળ રવઈયો, સરીયો સંપુટને ત્રાક,
 છંડી પીંડો ઉતારીઆં નિરખ્યા સાહીતે નાક. જનક.
 રઘુવર માંહસમાં આવીઆ, સુંદર પધરાવ્યા પાટ;
 જોડે પધરાવ્યાં જનકી, ઓઢીને નવરંગી ઘાટ. જનક.
 કન્યા કહાવેરે તાતને, ત્રાંખા ચોરી બંધાવ. જનક.
 હાથે વાળોરે મેળવ્યો, આરોપી કંઠે વરમાળ,
 ધુમટામાં નિરખેરે નાગણી, રઘુવર રૂપ રસાળ. જનક.
 રૂપિએ મંગળ વર્તીવીયું, સાસુ પીરસે કંસાર,
 જનક હઈયામાં હરખીઆ, આપ્યા અથ ભંડાર. જનક.
 વેદની ધ્વનિ વિપ્ર વદે, પરણે સીતા ને રામ,
 આનંદ ઓચ્છવ અતિ ધણો, સર્થાં સેવકનાં કામ. જનક.
 મોહી નગરની નારીઓ, જોઈ રઘુવરનું રૂપ,
 અયોધ્યા નગરીનો રાજાઓ, ઇચ્છા અકળ સ્વરૂપ. જનક.

પ્રીત ૯૭ મું.

સદારે પારવતીએ તપ આરંભ્યારે, પ્રીત સાંડીએ હમીઆ
 મહેશ્વરશુંરે,
 જનમ્યારે જનમ્યારે હરિ હરશારરે, સાલકસેરે સદા ભક્તણીરે.
 અક્ષાતા પુત્ર એ નારદ રૂપિ કહીએરે, આપ્યા પાર્વતીને
 જોવાનેરે

વેગે નારદ રૂપિ નગરમાં આવીઆરે,
 મંદિર ગયારે રાજા હિમાચળનેરે,
 મંદિર માંહીથી મેનકા બોલ્યાંરે,
 સદ્ગુણ જન્મ મારે સ્વામી આજનોરે,
 ઈંદ્રનાં ગદાઆણી મેતીના ચોકરે,
 ચંદ્ર આદિરે મૂક્યાં બેસણાંરે,
 આવળ ચાકર બેસણાં મેલ્યાંરે,
 ધુધરીઆળા ઘાટ ઝારાઢીઆરે,
 ક્ષાળકાં ફેફળ પીળાં જનોઈરે,
 ગવરી સો કન્યા હરી હર વરેરે,
 કહોની નારદ રૂપિરે કુશળની વાતરે,
 કેધ પ્રકારે ઉમયા માગીયાંરે,
 હાથ જોડીને હિમાચળે કર્યો પ્રણામરે,
 રૂડીને રીતે ઉમયા માગીયાંરે,
 વેગે નારદ રૂપિ કૈલાશમાં આવ્યારે, ગોવિંદે ગરૂડ પલાણીઆરે,
 ઈચ્છા પુર ઉતરેરે ઈશ્વર આવેરે, જનલાવેરે જગદીશનીરે.
 કાળારે કેલણા, કેલણા બોલણા, હીરલા હંસલા, સુનાના અંગલા,
 પાણી પંથારે ગંગા ધરા, અણુવો સોરંગી ઘોડા,
 યાઓને સવારી જોડ, જન જોડોરે જગદીશનીરે,

દેશી શ્રેર.

વિપ્ર માગે વધામણી હરિવર અગ્રવીઆરે,
 યાઓની સવાર હીમ ઉતાવળારે.

હાથીડાનો હાર, હ૦ ઘોડીલે ધુધરમાળ, શંભુ પંધારીયારે
 વેહેલો અનોપમ સાર. હ૦ રથ અનોપમ સાર. શંભુ.
 પાલખીનો નહિ પાર, હ૦ પાલખીઓ સેસાત. શંભુ.
 જન રહી વડલા હેઠ, હ૦ જનને અતિ ઘણાં માન, શંભુ.
 જનને ખોખલે ખાંડ, હ૦ જનને બીડલે પાન, શંભુ.

દેશી શ્રેર.

હરનામે હસ્તિનાપુર ગામ, ત્યારે ઊતારો હરનીરે જન.
 નિત્ય નવાં નીપજે પકવાન, ત્યારે જમાડો હરનીરે જન.
 * દોલ તળાઈને આછાં ચીર, ત્યારે પહોરાડો હજધર વીર.

દેશી શ્રેર.

માળીએ બેઠારે મેનકા બોલ્યારે.
 કીયોને ભરથાર મારી ઉમયાનોરે.
 માથે છે જટા ધારી, અંગેછે ભસ્મ ભારી.
 ખભે છે તુમડ ધારી, ગળેછે રૂંદ માળા,
 હાથે છે ડાક ડમાળા, કંઠેછે વાસંગ નાગ,
 શંગીનો શબ્દ સોહ્યામણોરે.
 મારીરે ઉમયાને જળમાં બોળીરે.
 કળમાં ચાંપીરે, લાવો કટારી પેટે ધરી મરૂરે.
 ઉમયાએ ઈશ્વરને સહીયર સાથે કહાવ્યુંરે.
 મારીરે માતાનાં મન દોહ્યાંરે.
 ઈશ્વરે ત્યાં જઈ રૂપ પ્રકાશ્યુંરે.

જાણે એ જીગીઆ ચંદ્ર બાણે.
 ગંગાને જમનાનાં નીર મંગાવોરે,
 નાવણુ કરો ઉમયા નાથજીરે,
 ખેસણે મેલ્યા પાટ, ગળે આરંબ્યા ધાટ.
 નાક સાહીને નારણુવર નિરખીઆ.
 ધુંસળ મુંસળ સરોયો સંપુટ.
 ઈંડી પીંડી ઉતારીઆરે.

દેશી શ્રેર.

કોરીને કરવડી જળે ભરીરે, સોલ્ય રંગ માંલ્ય ગંગાનાં નીરજીરે.
 શુકર ખેઠાં નીહાજીજીરે, નામ્યાં ને આવ્યાં નીરજીરે.
 ડાહ્ય ખોશીને તતપર થયાજીરે, નામ્યાંને આવ્યાં નીરજીરે.
 ચોરંગી ચોરી રચીજીરે, વર્ત્યો જય જય કારજીરે.

દેશી શ્રેર.

જેને જેવું જોઈએ તેને તેવું સોહીએ,
 રૂક્મણીને કહાન, લક્ષ્મીને ભગવાન,
 જંત્રને વાજંત્ર, બ્રહ્માને સાવંત્ર,
 રાજા ધર્મ સત, આપ્યા ગજરથ,
 રાજા બાળે વેષે, આપ્યા ચારે દેશે.

સીતા વેલ.

ગીત ૬૮ મું.

વળણ.

પ્રશ્નર થકી ઉત્પન હવો, શુદ્ધ યુદ્ધ નાથ નરેશ,
 ઉમયા અગેથી જાપન્યો, તે તો ગવરી પુત્ર ગણેશ;

જનક તનયા કુંવરી તે તો વરવંચે રધુરાય,
ત્રંબક તોરણુ બાંધીયું, ચોતર્ફ વાગી હાક.

કડવું ૧ હું દેશી શ્રેર.

રાયે ત્રંબક તોરણુ બાંધ્યું, સુરાગ્રહે શૂરાતન વાધ્યું;
રાજાજનકે મહાજંગ રચીયો, એનો મહિમા મહેશ્વરે મચીયો.
પાતાળના પંડિત તેડ્યારે, નવખંડના નરપતિ મેળવ્યારે.
ત્યાંતો સૂરીનર મુનિજન આવ્યારે, રૂપિ સાથેતે રામ પધાર્યારે.
જુજળજે તે બાથજ ભીંડીરે, છત્રપતિ સભા પરવરીયારે.
અંગે અંગે લીલા લઘુ વેષેરે, જાણે ચઉદલુવનના નરેશરે.
ભગવાન સભામાં આવ્યારે, હંસ માન સરોવર બાવ્યારે.

વલણ.

અસુર મન અહંકાર ધણો, મહીપતિ મન સોહાય;
નર સઘળા નમતા હવા, જ્યારે દીકા વૈકુંઠરાય.
ત્રંબક તોરણુ બાંધીયું, ભલે મળ્યા ભૂપાળ,
સતી સીતા જગ ઈશ્વરી તેતો શિર સજે શણુગાર.

દેશી શ્રેર—કડવું ૨ ગુ.

શણુગાર સતી શિર આણેરે, તેતો વખતાં વિધાત્રીન જાણેરે.
ભમર જેત ગોફણે લાગીરે, જાણે સેના રચી શેષ નાગીરે.
ઈત દાડમ કળીરે સમાણેરે, કીર કોટી કમળ પ્રમાણેરે.
કાને લલિત કુંડળ લળીયાંરે, જાણે કામધેનુ સાંકળીયાંરે.
નાગરવેલ દાડમકળી લાગીરે, પીયુ કહેતાં પરવાળી ભાગીરે.
મુખ બોલેછે પંક ચકારરે, ગિરિવર છાયા ભમ ધોરરે.

સતી કનક વરણી દેહારે, ચતુરાઈ લખી ચિત્રલેહારે.
 કર કુંભ સ્થળ પરમાણેરે, કટીના લંપટ પરમાણેરે.
 અબળા આભૂષણ અંગેરે, કટી કેસરી સિંહની લંકેરે.
 નિજ જામની જાણી એ રંભારે, જંધા જાણીએ કુળની
 સ્થંભારે.

ગજ ગતિછે રાધવ ધરણીરે, એની પાનીછે કુમકુમ વરણીરે;
 પાથે લંબ સ્થળ ભુજ રાતીરે, જાણે પ્રગટ હવે પ્રભાતીરે;
 પાએ નૂપુર રમજીવ વાગેરે, જાણે પાણી માંહે લડ ગાજેરે;

દેશી શ્રેર.

સતીએ રૂપ આલેખીયું વનિતા કરે વખાણ,
 સીતા વેલજ અંગેછે જન્મ તરવો સારંગપાણ.
 કુમકુમ કસ્તૂરીને કેવડો અગર કપૂર અખીલ,
 કંકણ ચૂડી ને મુદ્રિકા સતીએ પહેર્યાં ચરણાને ચીર.
 પાથે ધુધરી ધમધમે ગુણીઅલ મંગલ ગાય,
 નર સધળા નમતા હવા જ્યારે દીઠા વૈકુંઠરાય.

કડવું ૩ જી—દેશી શ્રેર.

સતી મંડપ માંહી આવેરે, મુનીવર મોતીડે વધાવેરે;
 મોર. આતક તો ધમધોરે, જાણે ઇંદ્ર મોહ્યા કે ચક્રોરે.
 નારી કુંજલમાં ચંપાયરે, છત્રપતિ મોહ્યા સભાએરે;
 સુંદરી મન શ્રીપતિ ભાવેરે, કછ કૌભાંડ ઊપર આવેરે,
 કૌભાંડ તણા ગુણ ગાજેરે, ત્યારે ઇંદ્ર ભુજ દંડ ભાગેરે;
 રાણી રંભાએ રાવણ દીઠારે, ત્યારે અસુર લંકાપતિ ઉઠ્યોરે,

મહા પુરૂષે પરાક્રમ કીધુંરે, એક વહેત ઉંચરડુ લીધુંરે,
 ખળીઆ ખહુ પાથજ ધાલેરે, તોએ ત્રંબક તસુએ ન હાલેરે,
 હઠ મૂઠો હઠીલા રાણુરે, ગત ગઈને કર ચંપાણુરે,
 ત્યાં તો કહાડી ન સકે કોયરે, એને મંડપે મહિમા હોયરે.
 નર નાસ્તિક યદને નિસરીઆરે, ત્યારે છત્રપતિ ખળ ભળીયારે
 મુખ દીવુંને શીશ ધુણાવેરે, કાયરને તો કાંઈએ ન ફાવેરે.
 મહા મોટેરા ભડ ગયા હારીરે, રાજ જનકે જોયું વિચારીરે.
 આતો કન્યા રહી કુંવારીરે.

વલણ.

ભડ સધળા ભાગી પડ્યા.
 ભુજ ભડ. ઉપર ભાર,
 પિયુ પુરૂષને ખોળવા સ્વામી પરણોને આવાર.
 પૂર્વ જન્મની પ્રીતડી શેં ન સંભારો રાય.
 કહણ કૌભાંડ ભાગવા બેઠા થાઓને મહારાજ,
 છાન! રહ્યાછો છુપાઈને પ્રગટ થાઓને આપ.
 જળ હળ જોત પ્રકાશીએ પછી રીઝવીએ મુજ આપ.

કડવું ૪ થું દેશી શેર.

બેઠા થાઓની ખળવંત ખળીઆરે,
 તમને જોવા ભુવન ત્રૈણ મળીઆરે.
 મારી પહેલી તે પ્રીત સંભારોરે.
 મંડપનો તે મહિમા વધારોરે.
 સુંદરીએ તે બોલ સુણાવ્યોરે રૂપિ પાસે રધુ વર આવેરે.

લધુ વેષે કહેતાં હુતો લાગુંરે, ગુંરજી કહોતો ત્રંબક ભાગુંરે.
 રૂપિને પાએ તે પ્રણામ કીધારે, વિશ્વામિત્રે તે મહાવર દીધારે.
 ભડ કૌભાંડ ઊપર આવેરે, શીકુલને સિંહજ ભાવેરે.

ગજ જેથી અખાડે પેઠારે, કામનીએ તે કુંદર્પ નિરખ્યારે.
 સેવકોએ તે સાર્યક જાણીરે, વેદ માંહેતે બ્રહ્મા વખાણીરે.
 મહારાજે તે જનકી નિરખારે, ત્યારેલાજી સીતા મન હરખીરે.
 મુખ આડે તે પાલવ સાહોરે, જાણે ચંદ્રમા અદલે છાયોરે.
 રામ જેણે જેવો કરી ધાયોરે, રામ તેને તેવો કરી ભાવ્યોરે.
 રામ દીઠે કૌભાંડ ગુણ ગાજેરે, ત્યાંતો ઇંદ્ર લુગ્ગદંડ ભાજેરે,
 રામ દીઠે ધનુષ બંધ તુટેરે, જાણે ગિરિવર સાહુલ છુટેરે.
 ભાથા બ્રહ્મી લુગ્ગ ગજ રહ્યોરે, રઘુનાથે તે કૌભાંડ ચડાવ્યોરે.
 સહ દેખતા શતખંડ કીધારે, રામે જીત્યા તણા જસલીધારે.
 પછી મસ્તકે ઝોલ બંધાવીરે.

દેશી શ્રેર.

રાજા જનક કેરે આંગણે ઝોચ્છવ થાય અનંત,
 સજીકો કહે સીતા પરણશે સ્વામી પ્રેમાનંદ.

કડવું ૫ મું.

હાથે વાળો સાહો સારંગપાણુરે, રાજા જનક દે કન્યાદાનરે;
 વર કન્યાનું લેછે દાનરે, તેતો સધળા જુગમાં જાણેરે.
 વાતો વૈકુંઠ લોકે ચાલેરે, રૂપિ પત્ની તે મંગળ ગાયરે,
 મોટા મુનિવર મહુરત સાધેરે, વિશ્વકર્મા તે ચોરી બાંધેરે.
 રામ દીઠે તે સજીકો હરખેરે, ત્યાંતો મંગળ પહેરું વરતેરે.

રામ દીઠે તે સજીકો હરખ્યુંરે, ત્યાંતો મંગળ વરત્યુંછે ખીન્નુંરે.
 ત્રીજો મંગળે અતિરે સ્નેહરે, સીતા કુમકુમ વરણી દેહરે.
 રામ સીતાના ગુણ સંભારેરે, ત્યાંતો મંગળ વરત્યુંછે ચોથુંરે.
 રામ સીતા તે પરણીયાંરે, કુંસાર આરોગે પ્રીતેરે.
 માત પિતાને પાથે લાગીરે, દરિદ્રીનાં દુખતે ભાગેરે.
 સીતાવેલ હરખે ગાયરે, એણી પેરે ગ્રંથ ઉચરેરે;
 સાતાવેલ બ્રહ્માએ વખાણીરે, ધનુષ ચડાવ્યું સારંગપાણીરે.
 જોણે સીતાવેલ જોડીરે, દાસ કહેછે વજ્રઓ કર જોડીરે.

વલણ.

કર જોડી કરે વિનતી કરે વજ્રઓ કવિતા,
 સીતાવેલ ગાય સાંભળે તેનો હોય વૈકુંઠ વાસ.

ગીત ૬૬ મું.

અનુભવીયાં મળી જાગેરે જાગીને જુઓ,
 મનુષા દેહછે દુર્લભરે ચેતીને આણો;
 ઘોળ મંગળ ગાઓધવશુંરે મંડપમાં માણો.
 આવ્યાહો તત્પર થઈનેરે જનનર્થયા ઝાઝા,
 કન્યા સુંદર સરખીરે વરછે નંદલાલા;
 રામ સીતાનો વિવાહરે જન ગાઇ વખાણો,
 જન ત્રેતા યુગરાજરે રૂડો પરમાણે,
 ભાગ્ય ઉદય થયાં ભવનાંરે કુંવરી ઘેર જાયી;
 વિનતા સાથ વિચારેરે જન પુણ્ય કમાઈ,
 કન્યાદાન તે દેવારે ઉલટ અતી અંગે.

ધનુષ ખશેડે બાળારે રમતાં અતિ રંગે.
 સીતા સ્વયંવર વરવારે તેડયા બહુ બળીઆ,
 મહી મંડપના રાજ્યરે મંડપમાં મળીઆ.
 કર ધનુષ તળે ચંપાણારે રાવણ રીસાણા,
 વિશ્વામિત્રની સાથેરે દશરથના જાયા,
 તરત ત્રંપક ભાગ્યુંરે તે કર તાણ્યું;
 નિરખી નરપતિ હરખ્યારે ચીતડું ચંચોળી.
 રઘુકુળ માંહે રાજ્યરે બળીઆમાં બળીઆ,
 સીતા સરખો રૂડોરે મન માન્યો મળીઓ;
 રૂપકળા ગુણ જોતાંરે સંતોલ કોઇ ન આવે,
 મુનિવર પાસે મહીપતિરે સભામાં આવે.
 પાય નમીને માગુંરે કરુણ કરો અમને,
 શિષ્ય તમારો સખજોરે શું કહીએ તમને;
 અન્ન સભામાં બરીનેરે અંબારામ કહેછે.

કડવું રજુ.

જનક જમાઈને જોતાંરે જગ મોહી રહેછે,
 આજ વનિતાનો વિવાહરે કરવો કે રાજ્ય;
 ધામ ધોળાવો પુરનાંરે માંહી રંગ ઝાઝા.
 સજન કુટુંબ મળીનેરે ગણપતિ વધાવો,
 જાત્રજની પૂજારે પ્રત્યક્ષ કરાવો;
 સગ્ન સમે સાચવજેરે ગૌરજની વેળા,
 મળ્યાછે ભાટ ભવૈયારે બૂદર શું ભેરે,

તેલ સંચારે તરણીરે મંગળ મુખં ગાએ,
 ઉષ્ણોદક અણાવીરે તત્પર થયા નાહી.
 રથ સુખપાલને ઘોડારે શણુગાર્યા હાથી,
 વાળાં બહુ વિધ વિધનાંરે સજ્જ્યા બહુ સાથી;
 સુંદરીએ શણુગાર્યારે ચડીયા વર રાગ.
 કોટી રવિ સરખારે સ્ત્રી રામજી સોહાવે.
 બંદીજન જસ બેલેરે મળીયાં બહુ ટાણે,
 સુર મુનિ સાજનમાંરે જન જોઈ વખાણે;
 તોરણુ આવીને ઉભારે નિરંખ્યા સાહી નાક,
 ધુસળ મુંસળ પાંખેરે સરીયો ને ત્રાક,
 છંડી પીંડી ઓવારણેરે કરી તેડ્યા વરને;
 માંહરા માંહે રાગરે સજ્યા અનુચર તેણે.
 પાય નમીને માગુંરે કડણુ કરે અમને,
 શિષ્ય તમારે સખળોરે શું કહીએ તમને;
 જનક જમાઇને આપેરે ઉલટ અતિ અંગે,
 કસબી કસુંગલ વાગારે પીતાંખર સંગે.
 મુગટ મણિએ જડીયારે ધરીયાછે શીશે,
 મકરાકૃત કુંડળ કાનેરે સુંદર ત્યાં દીસે;
 મુકતાકળ તણી માળારે વંદુ ખમણી સોહીએ,
 ઝગમગ હીરા સાંકળીરે જોતાં મન મોહીએ,
 હુબહુબીએ ચાર ચળકેરે ઝવેર જડાવી;
 બાળુબંધને બેરખારે શું ઘાટ ઘડાવી.

કર કડાં સિંહ મુખનારે કંચનનાં ભારી,
 નવ ગ્રહે પાંચાં પહોંચેરે શોભીતી સારી;
 આંગળીએ વહેડ ને વીંટીરે શ્રી રામને હાથે.
 કેડે કનક કંદોરારે કમરપટ સારી,
 સુંદર વરશ્રીરામનેરે પામરીને જોડા;
 રથ સુખપાલને હાથોરે પાણી પંથી ઘોડા.
 સેન દળને દાસીરે વૈભવ શુ ઝાઝા.
 બ્રહ્મ સભામાં ભજીનેરે અંબારામ કહેછે,
 જનક જમાઇને જોતાંરે જગ મોહીને રહેછે.

સીતા મંગળ,

ગીત ૯૬ મું.—કડવું ૧ લું.

સતીરે સીતાનેચરણે લાગુંજી, નિરમળ વાણી અવિચળમાગુંજી.

ઢાળ.

માગુંછુંરે શુધ ખુધ મનોહર સ્વામી સારંગપાણુ.
 ગુણુ વરણુવુંરે હું તારા મને આપે અવિચળ વાણુ.
 શિવરાતે મંડપ રચ્યો તેડીયા બહુ ભૂષ;
 રૂપિ સાથે તે રાધવ તેનું ત્રિલોકમાં નહિ રૂપ,
 પાતાળના પંડિત તેડ્યાને આવ્યા ગંગન મુનિ દેવ;
 રાવણુ કહે હું ધનુષ ભાગું કન્યા વરે તતખેવ,
 સતી જનકીએ સામું જોયું, દીઠા શ્રી મહારાજ;
 સ્વામી ભવોભવ હું ચરણે સેવક કેમરે વિસારો આજ.
 સતી તે કરાં વચન સુણીને હસ્થા તે શ્રી મહારાજ.

ક્ષણમાં વરેરે હું જનકી તું રાખ મનમાં ધીર;
કરજોડી પુરી ભણે જોનો અમરાપુરીમાં વાસ,
સ્વામીજન સૌકોની દાસ છું રઘુનાથ રાખો પાસ

કડવું ૨ જી દેશી શ્રેર.

રતનાળી સીતાજીએ વેણી વછોડી, શેષનાગ સુલંકી રહ્યા કર જોડી;

રોહિણીપતિ દરશન દોનેજી ધાઈ,

મુખની છખી અતી યુધી સોહીએ માંહી,

નાસિકા શુક ચંચ રસ સોઈએ,

દંત દેખીને માનનીનાં મન મોહીએ.

કંઠ ઉપર કોકિલ વાણુ જાય,

રૂઢીયામાં રઘુપતિના ગુણ ગાય;

કંઠ ઉપર કેસરી બેઠા નિહાળે,

પગ જોઈ ગજેંદ્ર ગરૂણીમાં ચાલે.

માવડી કરે કોમળ કુમકુમ કેરા,

આખ્યા ખાંડ ખજુરી કેરાંરે મેવા,

શણુગાર સજે રાંજ જનક કુમારી,

ત્યારે માનની મંડપ હેઠળ જોતી.

પધાર્યો છે રાવણનેરે રાણા,

કોઈ દંડ ન લાગે ને હાથ ચંપાણા;

એવાં કૌતક જોઈ મુનિવર હશીયા.

એવાં વચન સુણી રાણો રાધે ભરાણા,

ત્યારે માનની મંડપ હેઠળ રહીને;

ત્યારે સીતા સુલક્ષણી સુંદરી બોલ્યાં.
 સ્વામી આજ તમો મુને કેમરે વિસારી,
 જુગ જુગમાં પ્રાતિ હતીરે તમારી;
 ત્યારે શ્રી રઘુનાથે પલવટ વાળી.
 ત્યારે અવિચળ ગુણુ ધનુષ્ય લાગ્યું,
 ત્યારે ચૈદ્યોકમાં વાત ચાલી.
 કર જોડીને પુરી કહે નંદ આલ્યો.
 સતી જનકીએ રઘુનાથ વધાવ્યો

કડવું ૩ જી દેશી શ્રેર.

જન લઈ ચાલ્યા દશરથ રાય, હાથી ઘોડા બહુ કળ્યા ન જાય;
 કાળા કાળરાને રાતા ઘણા, સુંદર મહારાજ તણા.
 લીલા પીળાને વળી ઘોળાજે, પાખરીયા પલાણીયા તે.
 રથ સહેજવાળાની રચના ઘણી, જન વખાણી રાધવ તણી.
 બારે તે શેપનાગ પાતાળ, ગયાને રજે સૂર્ય ચંદ્ર ઝંખાય;
 બહેર ભુંગળના નાદજ થાય, ક્ષણમાં પહોચ્યા દશરથરાય.
 સામઘ્યે રાજ જનક રે જય,
 જન જોવાને આવ્યું સહુ, હસનળ મસ્તળ મળીયું બહુ,
 જનજોઈને જનક હસ્યા, એ આગળ આપણુ રાજ કસ્યા,
 ભેટગા વહેવાઈને મળીયું મન, જનક કહે મુજ જીવ્યું ધન,
 એજમી વાળાં જળ આણીયાં, ખાંડ પાણી સર્વને પાઈમાં,
 ચંદન ઓરડા ઉઘાડીયા, દશરથરાય ત્યાં ઉતરીયા,
 જાંદરણીનીરે જુગત બની, પાથરણાં આપ્યાં પાથરી,

ઘોડાની ઘોડારો ઘણી, વિવિધ કરીશુ માફા તણી,
 પાલખકે મુકો પરસાળ, સામી દિસેછે અતી રસાળ,
 માતા તે અંજન કરો, કંકુ ચંદન રઘુપતિને ધરો,
 માતા તે મનમાં ભણે, રખે કુંવર કોઇની દૃષ્ટિએ પડે,
 ભરત શત્રુઘ્ન, રઘુપતિ વીર, વર પાસે બેઠા ત્રૈલોક્ય વીર,
 માતાજી ચિંતા નવ કરશો, તમો રક્ષા કરીશું રાધવ અમો,
 એતો કહીએ કરણુ રૂપ, સૂર્ય વંશી મહા મહોટા ભૂપ,
 ધનુષતો એણે ભાળ્યું, જાણાસુરનું કુળ લાળ્યું,
 આવ્યા જનક બોલ્યા વાયકા, કલુવો લઈ ચાલી નાયકા,
 નગરમાં એક નારી જે, કલુવો લઈને ચાલી તે,
 ગાતીને વાતીરે જે ઘેર જાય, ધણું સંતોષ્યારે દશરથ રાય,
 કૌસલ્યા બાઈએ દીધાં માન, સજીકોને આપ્યારે ફાફળપાન,
 જનકની જે વહુ દીકરી, તેને તે ફાફળ આપ્યાં ગણી,
 તોરણુ છંદે નાચે મોર, મંડપમાં દીસે ધમધોર,
 મંડપમાં એક ઉભાં સતી, તેણે નવરાવ્યાં મહા સતી,
 જોતજ આગળ બેઠાં સીત, રાધવજીશું પૂરણુ પ્રીત,
 જોતજ માએ વર આપીયો, રૂદે કમળ માંહે આંખીઓ,
 દશરથરાયના જાયા ધીરધર્મા, રઘુનંદન વરઘોડે ચડ્યા.

કડવું ૪ થું દેશી ફેર.

હાહોને તીર તાપ્યા, વાજિંત્ર વીણા વાગેજી,
 ચંચળ અક્ષે ચડ્યા રઘુનંદન, ઢોલ દદામા વાગેજી;
 જનરણીઓ વરની સંગાથે, ગીત મધુરાં ગાયજી,

એવા મળીયા લોક નગરના, રાઘવ કોણે દીઠાળ,
કેડ ઉપર દટી મેખળા સોઘએને, પાંચે નૂપુર વાગેળ,
સીતાનો વરં શોભીતોરે, કોડ બ્રહ્માદિક રામળ,
કર કોમળ ગ્રહી રહેજેરે, સુંદરી થાશે જન્મનું કામળ,
પુરીના રે પ્રભુશ્રી રઘુનંદન, ડલ કમળ ઢલ રામળ,

†કડવુ ૫ મું દેશી રેર.

એવા તોરણે આવ્યા રઘુવર રાય, સાસુ પ્રેમ પનોતાંળ પાં-
ખવા જાય.

નાક સાહીને નિરખ્યા શ્રી અંતર જામી, મારી લાડ લડકી
રૂડો વર પામી.

ગળે ઘાટ ધાલીને મંડપમાંરે આણી, રાજ જનકની રાણી
સભામાં વખાણી.

એની ચોરીએ ચોતર્ફ હીરની દોરી, રાજ જનક કહે સીતા
રામપેંગોરો.

ત્યારે મધુરીશી વાણ કૌસલ્યા બોલે, નવખંડમાં નહિ મારા
રામની તોલે.

સીતા પહેલું મંગળ વરત્યું રઘુરાયે, ત્યાંતો અશ્વ સરીખાં
દાન અપાય.

સીતા બીજું મંગળ વરત્યું રઘુરાયે, ત્યાં તો ગવરી સરીખાં
દાન અપાય.

સીતા ત્રીજે દશરથ રાયે હસવુંરે કીધું, ત્યારે શ્રી રઘુનાયે

---

† આ કડવું વર તોરણે આવે ત્યારે પણ ગવાય.

મહા દાન લીધું.

સીતા ચોથે મંગળે અતીસં નેહ, ત્યાંતો સીતા સુલક્ષણી
સુંદરી દેહ.

ત્યાંતો બાવનપુરની થાળીરે આણી, ત્યાંતો ડુંગરપુરની ઝા-
રીરે આણી.

કસાર પીરસે રાજ જનકની રાણી,
કંસાર પીરશો તે રૂડીરે રીતે. સીતા રામ જમ્યાં તે પૂરણ પ્રીતે,
વરકન્યા રજાં છે બેઠું કરજેડીવરકન્યા સન્નેડાનાં લામણાં લીજે.

કડવું ૬ ડું દેશી રેર.

ઉત્તમ જળ ઉજ્જોદક મૂક્યાંને, જનને નાવણ કીજેજી;
પાયે પીરોજીને સુના આંટણીયો, તો જનને વાસણ દીજેજી.

બાવનપુરની થાળી અણાવોને, ડુંગરપુરની ઝારીજી;

વાડકા વિજયપુરી આણોને, સુનાર્ણ કળસ હાથજી.

કાઠાતે ધજોનો કરસાર પીરસોને, માંહી માળવીયો ગોળજી;

ધી તો ગવરી કેરાં પીરસોને, જોળસે પીરસો ખાંડજી.

સેવો તો સશુધ પીરસોને. પાપડ પુનમ ચંદ્રજી;

શાક તો સુરજનાં પીરસોને, રાયતાંનો નહિ પારજી.

કેર કરપટને લીલાં કરમદાં, કેરી અનોપમ સારજી;

ભાત તો કમોદનો પીરસોને, દાળ ચંપાના છોડજી.

દૂધ તો જોડાનાં પીરસોને, બાયકે બુરા ખાંડજી;

શાક પાકનો પાર ન લઈએને, સંતોખી સર્વ જનજી.

શુધ આયમન લઈ બહાર પધાર્યાંને. આપ્યાં ફાફળપાનજી;

પેરામણીનો સમય થયોછે ને, જે જોઈએ તે લીજેજી.

દશરથરાયને સુનાનું ટીલુને, રઘુનંદનને જનોદણ.
 પાંચે વસ્ત્ર રઘુનંદનને ને, હાથે સુનાના વહેડણ.
 કૌસલ્યા સતીને ઝાલ ધડાવોને, પ્રિયેશુ આપીને પહેરેણ.
 બદરણી જુલતાનની સાડીને, માંડવે આવીને પહેરેણ.
 ધરચોળાં ઘટ કોડી અણાવોને, પાટણનાં પટોળાંજ;
 સાત સરાં સુનાં અણાવોને, રૂપધરે નહિ પારજ.
 સાત વરસનાં છે સીતા સુંદરી, રમકડાં લઈ આવેણ;
 રમકડાં રઢીઆળાં દોસેને, સીતાને ચન આવેણ.
 સાત વરસનાં સીતા સુંદરી, ગડબડ નાંહી જાયજ.
 સીતાની માથે શ્રીરંગ તેડાવ્યાને, કરજોડીને પૂછેજ.
 અમારી સીતાને તમે સુખ દેજોને, ચઉદ ભુવનના ભૂપજ;
 સીતાને શીખામણુ દીધીને, તુંછે કુંવરી મારીજ.
 રઘુનંદનજનાં વચન સુણજોને, છતજ વધશે તારીજ;
 સીતાજાઈ તો સાસરે ચાલ્યાંને, દાદાના દેશ મૂક્યાજ.
 સીતા વનાતો સુનું લાગેને, તુળશોના ઝંચારા સૂકાયાજ;
 પાછું વાળી જુઓ સીતા પનોતાંને, વીરાને દોની આશીષજ.
 બહુ વર્ષ જીવજો વીરાજ મારાને, જાભીના નવરંગ ધાટજ.

કડવું ૭ મું દેશી ચાલતી.

ધન ધન દશરથ તાતને, ધન કૌસલ્યા માતજ;
 શીવરા મંડપ જીતીયોને, લાવ્યાં સીતા નારીજ.
 સારે પાસે રમે રઘુનંદન, ગોરને આપો દાનજ.

વર કન્યા પરણી ઊઠે તે વખતનાં ગીત.

ગીત ૧૦૦ થું.

ઢાણા ઢમકયા ને વર વહુના હાથ મળ્યા,
જાણે ઈશ્વર પારવતીના સાથ મળ્યા;
છેયે ખોળે તે ધાલ્યું ખાસડું, એણે ઘેર ઘેર માગ્યું સાસરું,
એને કોઈએ ન આપ્યું સાસરું, મારા કીયાભાઈએ આ-
પ્યું સાસરું.

છેયે ખોળે તે ધાલી ખીચડી, એણે ઘેર ઘેર માગી દીકરી;
એને કોઈએ ન આપી દીકરી, મારા કીયાભાઈએ આપી દીકરી.
છેયા હાથ પારેવો લેજેરે, માં મારુંક મેલું થાશેરે;
મારા હીરલાનું પાણી જશેરે,
મારી કંઈ ખેનનો હાથ હીરે જડ્યો, પેલા જીવનનો હાથ
ખસે ભર્યો.

ગીત ૧૦૧ હું.

ઉઠ્યાં પરણીને જે સમે જનકી, વધ્યો હર્યામાં હરખ
વિવાહ થકી;

મળી શાણી સાહેલીને સુંદરી, ખોલી ખોલ અતોલ ખુશી ભરી;
સખી સાંભળ કહું એક વાતડી, મારી આજ શીતળ થઈ છાતડી;
મારો હાથ હરિવરે ઝાલીયો, મને અખંડ ચૂડો એણે આલીયો;
વર પામી સુંદરવર વિઠ્ઠલો, મેં તો કાને સુણ્યોતો તે દીઠલો;

● છોકરાવાળાં હોય તેણે “છોકરીએ ખોળે તે ધાલ્યું ખા-
સડું” વગેરે ઉલટાવીને કહેવું.

મને પણ ન ગમે હવે પીયરમાં, માઈ મન મોહ્યું શામ શરીરમાં;
 વર મળીયો મને છેલ વાંકડો, હવે શીદને ન રાખીયે આંકડો;
 વર પામી હું તો વરણાગીયો, મેં તો ભવોભવ એ વર માગીયો.

ગીત ૧૦૨ જી.

વહેવાઈ અમારે આંગણેરે, નાચે કળાયલ મોર;
 નોખતખાનાં દરબારમાંરે, થાય શરણાર્થીયોના સોર.
 કીયાભાઈતે સૂખા રાહુરનારે, કીયાભાઈદેશ દીવાન;
 કીયાભાઈ તે ભોગવે સાલ્યગીરે, કીયાભાઈચલવેછે રાજ.
 રાજ દરબાર રાજ તણોરે, હસ્તી જુલે છે દરબાર;
 કીયા તે ભાઈનો બેટડોરે, તે રૂપ તણો ભંડાર.
 ખત્રીસ લક્ષણુ ખહુ ગુણીરે, ચૈદ વિદ્યા ગુણુ જાણુ;
 ચંદ્ર સરખો નિશાએ શોભે. પ્રભાત સમેતો જાણુ.
 જડીત્ર જતોઈ શોભતુંરે, આભૂષણે ભરીયું અંગ;
 શરીએ રમે સોહામણો, દેખી વહેવાઈને લાગ્યો રંગ;
 બેટો તે આપી પોતા તણીરે, થયા કીયા ભાઈ નહાલ;
 કરજોડી કરે વિનતીરે, અમ જીપર રાખજો વહાલ.
 કીયા ભાઈ તમને વિનવુંરે. લાગો કીયા ભાઈને પાય;
 કન્યાદાન વિવિધ કરી. જીયોવર પરણીને ઘેર જાય.
 કેમ વહુ વહેવાણુ તમને વિનવું, આવી કરો અમારી અરજ.
 કન્યા પામ્યાં કોડામણી, હવે નથી તમારી ગરજ
 વર કન્યા સુખ ભોગવો, ને કરજો કુશળ ક્ષેમ
 અજરામર જોડું રહેા, વહેવાણો રાખજો પ્રેમ

બગ કન્યા કાળે આવે ત્યારે ગાવાનાં ગીત,

ગણેશ પૂજા,

ગીત ૧૦૩ જી.

પ્રથમ ગણપતિનું નામ લીજે, કન્યાબાઈના વિવાહનાં કારણ કીજે;
કન્યાબાઈના વિવાહનાં કારણ જાણી, ગણેશને જેસાડયા
પાટ માંડી.

ચોરંગી લીંત ધોળાવો, શિંદુરના ગણપતિ લખાવો;
ગણેશ લખીયા શિંદુરને ગુંદર, ગણેશનું વાહન ઊંદર.
મહેશ્વર ગોર તેડાવો, તેની પાસે પ્રતિષ્ઠા કરાવો;
પોતાની મઢીઆરી તેડાવો, તેની પાસે ગણપ્રતિ પૂજાવો.
અબીલ ગુલાલને શિંદુર, ગણેશની પૂજા ઉગમતે સૂર;
ચોખા ફાફળનેરે થાળી, દીપક મૂક્યાછે અજવાળી.
અગરધૂપ દેવડાવો, શમીપત્ર શેવંત્રાં ચડાવો;
ગણેશને ચડાવોને ચૂંબો, વર કન્યા અમી દષ્ટિએ જીવો.
ગણેશને મોગરો ચડાવો, જીયાવરને મોતીડે વધાવો;
ગણેશને ચડાવોને કંકુ રંકુ, કન્યાબાઈનું હેવાતન હળે ઊંકું.
ગણેશને ચડાવોને કરેણાં, કન્યા બાઈ પહેરે નવાં ધરેણાં;
ગણેશને ચડાવોને પાત્રી, અખોવન કન્યા બાઈની ધાટડી.
ગણેશને ચડાવોને ઘોષ, અખોવન કન્યાબાઈની ફોષ.
ગણેશની પૂજા ધણેરી થાય, ચડાવોને જસસનાં પૂલને જાય;
ગણેશને કહીએ આકરડ, ઉજવળ દંતને લાંબી સુંડ.
ગણેશને કહીએરે બાળા, ગણપતિ બેઠા છે દુંદાળા;

શુધ બુધ લાલને લક્ષ, ગણેશને મોદક મૂક્યા લક્ષ.
 ગણેશને મોદકનો અહાર, વર કન્યા ચોરીમાં જમળે કસાર;
 જમણે ઝારીને ડામે ત્રિશૂળ, ગણપતિ વિઘ્નને કરળે દૂર.
 પિવાહે તો વિઘ્ન ધણેરાં થાય, તે માતા અંબિકા કરળે સાલ્ય;
 શુધ બુધ બેહુછેરે જોડે, મહીઆરી ગણેશ પૂજે કોડે.
 ગણેશ પૂજને માગળે સાર, આપશે કન્યાબાઈનો બાપ;
 ગણેશ પૂજને માગળે આંબા, આપશે કન્યાબાઈના મામા.
 ગણેશ પૂજને માગળે હીરા, આપશે કન્યા બાઈના વીરા;
 ચોક વચે સાથીઆ પૂરાવો, કનકના બાજડીઆ ઢળાવો;
 કન્યા બાઈને પીળિયાં પહેરાવો, તેને સુરજ પાઠ સંભળાવો,
 સૂરજ બ્રાહ્મણ આવ્યા ચાર, તે તો દેહે આશીર્વાદ,
 આશીર્વાદ એવોરે દેળે, રાંદલમાના જેવડું હેવાતન હળે,
 જેટલું સૂરજને આયુષ એટલું જીવાવરને હળે,
 કંકણ શોભે રાતે ચૂડે, મનોરથ અંબિકા માતા પૂરે,
 કંકણ શોભંતીરે ચૂડી, કન્યાબાઈ દીસંતી બહુ રૂડી,
 કન્યા બાઈનાં મામો ને મામી આવે; મોસાળામાં થર પાને-
 તર લાવે,

વહેવાઈ ઝાણું લઈને જાય, કન્યા બાઈ પીળિયાં પહેરીને નાચ.
 ત્રાંબાની કથરાટ મંગાવો, ઉપર માંચીઓ ઢળાવો,
 કોરા કરબડીયા મંગાવો, આંબાનાં પાંદડાં અણાવો.
 ચાર સોહાશણુ તેડાવો, પાણી સાટે દુધડીએ નવડાવો;
 અંગુછે દીલ ભોવરાવો, ઝીણાં પાનેતર પહેરાવો,

કુંકુની પીયળ કરાવો, કન્યા બાધને ગોરચ પૂજવો.
 અળીલ શુભાલે પૂજ કરાવો, શમી પત્ર શેવંત્રા ચડાવો.
 આવડો વાંચોરે શું થાય, અમારે તો લગન વહી જાય,
 લીલી બાણીરે કન્યાબાઈ, સાસરે લીલા લહેર કરજો;
 પીળી બાણીરે કન્યાબાઈ, પીયુ સાથે પ્રીત ધણેરી કરજો;
 રાતી બાણીરે કન્યા બાઈ, સાસરે રાજ્ય ધણેરાં કરજો;
 કાળી બાણીરે કન્યા બાઈ, કંથનાં કલ્હારે કરજો.

મસ્તક પૂજ.

મસ્તક હરી પદરે પામી, ગાઈશું ગરવલા ગામી,
 સ્વામી ચંતેશુ સંભળાવો, સાગર ખૂડતાં તારો.
 સ્વામીએ કૃપારે કીધી, ખુડતા ખાંછુડલો લીધી,
 રક્ષમણી બોલડોરે બોલે, હૃદયામાં હરખ અતોલે;
 કામની કાંગળ લખાવે, કહેજો શ્રી કૃષ્ણજી ઘેર આવે.
 છાના વાલમ ચલાવે, રખે અમ તાત જાણે,
 વાલમ વાડીમાં પેખે, જાગે શ્રી દ્વારિકાં દેખે.
 વાલમ વાડીમાં જઈ સૂતા, જગ્યા શ્રીદ્વારિકામાં પોતા.
 વાલમ વાડીમાં ઉતરિયા, છાના શ્રી કૃષ્ણજીને મળીયા,
 બેઠા કૃષ્ણ ને બળલદ્ર લાઇ, જનની કરોને સજાઈ.
 પ્રાણનાથ પોજે પાખરીયા, લીમક સામા જતાં મળીયા.
 જન વિદ્યુપામાં આવી, વાગ્યાં બહુ ઢાલ ને શરણાઇ,
 જન વિદ્યુપામાં પહોચી, રક્ષમણી આનંદે ડોલી.
 રક્ષમણી અંબિકા પૂજવા ચાલી, બ્રાહ્મણ વેદ જાણે વનમાળી.

ઓખા ફોડળને થાળી, દીપક મૂક્યા છે અન્નવાળી.
 રૂક્મણી અંધિકાં પૂજે કોડે, શ્રી કૃષ્ણ ચડ્યા વરઘોડે.
 પૂજી અરચીને પાવલે લાગે, હૃદયમાં હરિવર માગે.
 સખીની સાથે છેરે બાળા, આગળ હતા કલાન ગોવાળા.
 રગઝગ ન કરશોરે ભાઈ, વર વરો દેવ મુરારી.
 જો જાણશે શિશુપાળ, તો થાશે કલેશ અપાર.
 શિશુપાળે જાણીછેરે વાત, હૃદયમાં હરખ્યા શ્રી વૈકુંઠનાથ.

મોલો મુખને મરોડે, મોલો ભૂકુટીને જોડે.
 નાથ બડ્યો નેહને ફેંદે, મોલો દાર ગલુબદે.
 અનિરૂદ્ધ બાંધ્યો પ્રેમને પાશે, મોલો ચંદનનેરે વાસે.
 મોલો મદગલ સુગંધે, મોલો ચૂડા બાળુ બંધે.
 મોલો હસ્તને કમળે, મોલો ઉરકુંભસ્થળે.
 મોલો અલકા લટે, મોલો કેસરી કટે.
 મોલો પેરણ કાળી, મોલો નાકનીરે વાળી.
 મોલો અરગજને ઝેંહેકે, મોલો ચાલનેરે લેહેકે.
 મોલો હસ્તને નમને, મોલો હંસીને ગમને.
 મોલો ઝાંઝરીને ઝમકે, મોલો ધુધરડીને ધમકે.
 દેખી એક સ્તંભ ઓખા ધામ, તેણે વિસર્ધુદ્ધારિકાં ગામ.
 ધણું ભક્ષ ભોજન પામ્યો આપ, તેથી વિસર્ધાં માખાપ.
 ઓખા સ્નેહ વિષે સાગર, તેણે વિસર્ધો રત્નાગર.

નાથ્યો નાથ્યોરે નાથ્યો, હીરની દોરડીએ નાથ્યો;

કન્યા બાઈ ગોરડીએ નાથ્યો, નાથ્યો નાથ્યોરે નાથ્યો,
 બેવડ રાસડીએ નાથ્યો, કન્યા બાઈ ગરાસણીએ નાથ્યો;
 નાથ્યો નાથ્યોરે નાથ્યો, રૂપાની વાડકડીએ નાથ્યો.
 કન્યાબાઈ લાડકડીએ નાથ્યો, નાથ્યો નાથ્યોરે નાથ્યો.
 બેવડ સુતળીએ નાથ્યો, કન્યાબાઈ કુટડીએ નાથ્યો.

અમારાં કન્યાબાઈ પારણામાં સૂતાં, ત્યાં તુંતો માંકણીયો
 થઈ સરજ્યો;

માંકણીએ રખવાળી કીધી, ત્યાં અમે દેવ કન્યા દીધી.
 અમારાં કન્યાબાઈ ચૌટામાં રમતાં, ત્યાં તુંતો સાંઢીયો થઈ
 સરજ્યો;

ત્યાં તુંતો શેરડીના ખરછા ચરતો;
 સઘળા પારધી આવ્યા ધાઈ, એને કોઈ ન મારશો ભાઈ,
 એછે અમારો જમાઈ;

કીયાભાઈ બેઠાછેરે મેડી, જીયાવરને આપ્યોછે ઘેર તેડી.
 કહો સાહેબ કહો મેહેરજાન, હું છું તમારો ગુલામ.
 કહો તો ઝારી બેડા સાહું, કહોતો આગળ દોડ્યો બજી,
 કકડો ખાજું આપો તો ખાઉં, નીકર ધરનો ઊદર યાચી.
 ક્યાં વહુનાં લૂધડાં કરડી ખાઉં.

ગીત ૧૦૪ થું.

સો હાશકો લાડુ પાવડી, અંબાવ મોરી માવડી;
 સો હાશકો લાડુ લલુવો, અબોખા લછએ કલુવો;

અળોળા લઇએ કલુવો, સો હાશકો લાડુ લલુવો;
 સો હાશકો લાડુ પાની, વર મા આવીછે નાની,
 વર મા આવીછે નાની, સો હાશકો લાડુ પાની;
 સો હાશકો લાડુ આંગળી, જનનાતર આવીછે પાંગળી;
 જનનાતર આવીછે પાંગળી, સો હાશકો લાડુ આંગળી.

કસાર જમતી વખતનાં ગીત.

ગીત ૧૦૫ મું.

કસાર પીરસવાને આવેરે કન્યાની માડી,
 હું કન્યાહું નાનીરે હરિવર છે મોટા.

ગીત ૧૦૬ મું.

વર કન્યા જમેરે કસાર વર કીયાં બહેન ટળવજેરે,
 લીધોછે ચકલીનો વેષ કે પડ્યા દાણા વીણી ખાયરે,
 લીધોછે બલાડીનો વેષ કે થાળીના કાના ચાટી ખાયરે.

ગીત ૧૦૭ મું.

કન્યાખાઇને કસાર ન ભાવેરે જ્યોવર તો હુએ હુઆ મારેરે,
 કન્યા ખાઇતો સકાળમાંથી આવીરે, જ્યોવર તો દુકાળમાંથી
 આવ્યોરે.

વર કન્યા લઈ જતી વખતનાં ગીત.

ગીત ૧૦૮ મું.

અમે ઈદડીયો ગઢ જીત્યારે આ દ બયો,
 અમે દીકરો પરણાવીને ઊઠ્યારે આદન બયો;

(૮૨)

લોક કહેશે કીયા ભાઈ જૂઠારે, આનંદ,
એ તો દીકરો પરણાવીને ઊઠ્યારે, આનંદ
લોક કહેશે કીયાભાઈ સાચારે; આનંદ
એ તો દીકરી પરણાવીને નાહારે. આનંદ

ગીત ૧૦૯ મું.

અડક દડક ભાંય ચીકણી દ્રાક્ષણ લળી લળી જાયરે,
કીયાભાઈ તમારેને માંડવે કીયા ભાઈ જીતીને જાયરે;
શુંરે જીત્યારે જીતા વળી પડીરે પટાંજે ભાતરે.
ભાત પડીરે ભાંજે નહી ગધરે દેશાવર વાતરે,
નાગરી નાત છે દોહલવી માગી ન આપે ખાટી છાશરે;
કીયા ભાઈએ આપીછે બેટડી સર્યારે અમારાં કાજરે,

ગીત ૧૧૦ મું.

આજરે ચાંદોને સુરજ રંગે ચડયા બે આજ,
આજરે મોટાંનો કુંવર પરણીઓ બે આજ;
આજરે લાડવાયો લાવ્યો લાડણી બે આજ,
આજરે બહુ સુજનો કુંવર પરણીઓ બે આજ,
આજરે કીયા લાઇને હાથે હરખ ધણો બે આજ.

ગીત ૧૧૧ મું.

સાહ્યબો સોરંગી લાડી લઈ વળ્યો,
લઈને વળ્યોરે રંગ મહેલમાં;
થર થર ધ્રુજે ગોરીનો જીવરે, રેશમીઓ રેન્ને. સાહ્યબો.

ડોશીડાને હાટે ઘોડો અડી રહ્યો,
 સુંદડી વસાવતાં લાગી વારરે, રેશમીઓ રેળે. સાલ્યખો.
 સુનીડાને હાટે ઘોડો અડી રહ્યો,
 ઝુમણું વસાવતાં લાગી વારરે, રેશમીઓ રેળે. સાલ્યખો.
 ગાંધીડાને હાટે ઘોડો અડી રહ્યો,
 શ્રીફળ વસાવતાં લાગી વારરે, રેશમીઓ રેળે. સાલ્યખો.

ગીત ૧૧૨ મું.

છરે મેં તુને માળીડો વારીઓ,
 મારી શેરીએ ધુતડાનો વેર કુંવર ઘેર આવીઓ;
 રાણીમ્મયો કુંવર ઘેર આવીઓ, બહુ સુન્નનો કુંવર ઘેર આવીઓ;
 મોટાનો કુંવર ઘેર આવીઓ, લાડકડો કુંવર ઘેર આવીઓ.
 વર કન્યા ઘેર આવે ત્યારે પાંખેછે તે વખતનું ગીત.

ગીત ૧૧૩ મું.

રાગ્નએ પુંખેછે રાજણીરે, કીયા ભાઈને ઘેર છે કીયાં વહુ
 રાજણીરે,
 વર વહુ પાંખવા કોણ સખી સાંચર્યુરે, વર વહુ પાંખવા ક્રિયાં
 વહુ સાંચર્યોરે.

કન્યા લઈ આવીને ધરમાં બેસે તે વખતનાં ગીત.

ગીત ૧૧૪ મું.

વહુ આવી વહુ ખારણે આવી, છઈઆને છછેડતી આવી,
 ભઈઆને ભંભેરતી આવી, માઈ તાઈ કરતીરે આવી;

વહુરે વહુ તુંતો કુળ વહુરે,
અમારા ધર દેવે ન દીઠાં, તેરે વહુતે કેમ કરી દીઠાં.

ગીત ૧૧૫ મું.

યાળ ભરે સગ મોતીડે, માંહીરે સુનૈયાની ઇંટરે.
આવરે વહુવાર તને દેખાડું, તારા સાસરીઆંની રીતરે;
યાળ ભરે સગ મોતીડે, માંહીરે સુનૈયાનો કટકોરે.
આવરે વહુવાર તને દેખાડું, તારી જોડાણીનો લટકોરે.
યાળ ભરે સગ મોતીડે, માંહીરે સુનૈયાનો કટકોરે.

છોકરીને સાસરે વળાવતી વખતનાં ગીત
ગીત ૧૧૬ મું.

સાસુડી ગાળ ન દેશોરે, ગાળે તો ગળગળાં થાશેરે.
હાકોતો હળહળી જશેરે, કેઈ બહેનતો સયડકે સૂકાઈ જશેરે.
સાસુ છે ઠગણી ને ધૂતારીરે, લેશે બહેનનાં ચીર ઉતારીરે,
કેઈ બહેનને શિરામણુ શેવૈયોરે, કેઈ બહેનને બપોરે બે પોળીરે,
કેઈ બહેનને સાંજે સાકર ઘોળીરે.

છોકરીને સાસરે વળાવતી વખતનાં ગીત.

ગીત ૧૧૭ મું.

સવામણુ સુનાની દીવીરે, અધમણુ રૂપાતું ચાકુંરે દીવી મુ-
કો માંડવા હેઠરે,

યાય મારા સાજનને અજવાળુંરે,

દાદા વિનવજોરે કીયા ભાઈ, તમને કીયાં જેન કેવાં વહાલાંરે,
જાણે મારા હૃદયના હારરે. જાણે મારી કોટનાં માઢળીયાંરે

ગીત ૧૧૮ મું.

વર જિભો વડલાની છાંય, પારવતી જિભાં તપ કરેરે;
દાદા મુજને કહ્યાં હોય તે આપો, હુંતો થઈછું ઉતાવળીરે
દાદે આપ્યાં શતગવરીનાં દાન, પારવતી આલ્યાં સાસરેરે.

ગીત ૧૧૯ મું.

લીલુડા વાંસની વાંસળી શેરીએ વાજંતી જાયરે,
રાજ તે આપની બેટડી કેઈ જાહેન સાસરે જાયરે.

ગીત ૧૨૦ મું.

માંડવે સોહરે અજવાળાં કે દીવડી ક્યાં ગઈરે;
આપજી લગી લગી પૂછે કે દીવડી ક્યાં ગઈરે;
આપને વહાલાંરે કેઈ જાહેન તેરે સાસરે ગયાંરે,
કુળનો દીવો તે મારા કીયા ભાઈ તે મારે ઘેર રહારે.

ગીત ૧૨૧ મું.

આવ્યો આવ્યો ચૌટડાનો ચોર લાખેણી લાડી લઈ ગયોરે;
આવ્યો આવ્યો નગર ધૂતારો લાખેણી લાડી લઈ ગયોરે;
આવ્યો આવ્યો કીયા ભાઈનો બેટો લાખેણી લાડી લઈ ગયોરે.

કાંકણ દોરા છોડતી વખતનું ગીત.

ગીત ૧૨૨ મું.

ત્યાં માનની મંગળ ગાય. છબીલા દોરડો નવ છુટે;
જે વિધિએ બાંધ્યો કર માંહી, રંગીલા દોરડો નવ છૂટે

તારે દોરડે દસ ગાંઠ છં તે કેમ કરી છૂટી જાય, રં
 તારો પ્રધુમ્ન પિતા તેડાવ, છં સંવરની દાસી તેડાવ, રં
 બળીઓ હળધારી તેડાવ, છં જે રોહિણીનો કુમાર. રં
 જો આવે રક્ષમણી વડીઆઈ. છં તારો પિતા મહા જદુરાય રં.
 જે છાશ પીને ઉછરીઓ, છં જેને આહીરે મોટો કરીઓ. રં
 નંદ ગોકુળનો અધિકારી. છં સંગે જસોદા સહીઆરી. રં
 ઉચસેન બોખલાને કહાવે, છં જો વસુદેવ ડોસલો આવે. રં
 પેલી આવે દેવકી ડોશી, છં ગરગાચાર ધરનો જોશી. રં
 સંપ્રુઆ તેડાવો કાકા, છં અનિરૂદ્ધ યુધ કરી થાક્યો. રં
 તારા બ્રાતનો પાર ન થાય, છં જો લાગે અમને પાર. રં
 અનિરૂદ્ધ દોરડો છોડે, છં ઓખા હાથ ધરી રહી કોડે. રં
 મળ્યો જનકવનો પરિવાર, છં ત્યાં વડવો આવ્યો મુરાર રં.
 છોડ્યો અનિરૂદ્ધ સુખદાય, છં હવે છોડેછે કન્યાય. રં
 યશ થાય ને વાગે દોલ, છં ગાય સખીઓ કરે કલ્સોલ. રં
 તારા શિવજીને તેડાવ, છં સંગે ઉમીઆજીને લાવ. રં
 પેલી આવે નાગી કોરડાઈ. છં હુંકો આવે બાણુ પિતાય. રં
 તારી માતા આવે લલિતાય. છં તારે હાથે હરખ ન માય. રં
 તારો કૌભાંડ મિત્ર સોભાગી, છં ચિત્રલેહા આવે અનુ-
 રાગી. રં

તારા હિમાચળને તેડાવ, છં સાથે મેનકા માતાને લાવ. રં
 જો આવે અષ્ટકુળ પર્યત, છં જો ભાઈ આવે ગણપત. રં
 શુધ યુધ મોળઈ તેડાવ, છં તારા સહીયર સાથને લાવ. રં

કર ધરી રહ્યો અનિરુદ્ધ, છન્નહીં છોડ્યા કેરી શુદ્ધ. રં
 છોડ્યો ચોખ્ખાએ કરી ગુધ, છળીલી દોરડો નવ છૂટે
 ચાચરની પુજા કરીને પછી પાંખેછે તે વખતનું ગીત.
 ગીત ૧૨૩ મું.

ચાચરીયાંનો સર્થોરે સોરભ ચાચર પૂજા દોણે કરીરે,
 કીયા ભાઈને ઘેર છે કીયાં વહુ ચાચર પૂજા તેણે કરીરે.

ભાગ ૩ ને

અઘરણીનાં ગીત.

ગીત ૧૨૪ મું.

ધનને પહેલો તે માસ આદરીઓરે,	ટઉકે મેવારે;
ધનની સૈયરોને નાણુ કરાવોરે,	ટઉકે
ધનને બીજો તે માસ આદરીઓરે,	ટઉકે
ધનને ફેર ઉગટી ઘણી આવેરે.	ટઉકે
ધનને ત્રીજો તે માસ આદરીઓરે,	ટઉકે
ધનને માથાની શીશ અપારરે,	ટઉકે
ધનને ચોથો તે માસ આદરીઓરે,	ટઉકે
ધનના સ્વામીજીને ખજાર કરાવોરે.	ટઉકે
ધનને પાંચમો તે માસ આદરીઓરે,	ટઉકે
પાંચમા માસે રાખડલીઓ ખાંધીરે,	ટઉકે
ધનને છઠો તે માસ દરીઓરે.	ટઉકે

धनने भह्मीअरीअे जण्णर करावोरे,	८७३०
धनने सातभो ते भास आदरीअेरे,	८७३०
धनना वीराने जण्णर करावोरे,	८७३०
धनने आठभो ते भास आदरीअेरे.	८७३०
धनना वीरा भाभेरां लावेरे,	८७३०
धनने नवभो ते भास आदरीअेरे,	८७३०
धनने कर्मान्तर करावोरे.	८७३०
दस भासे ते कडान कुंवर ज्ञनभ्यारे.	८७३० मेवावे

ગીત ૧૨૫ અં

સરસ્વતિ સ્વામીને વિનવું, ગણપત ચરણે હું નમું;
રતિ વહુને તે પૂછે રાણી રક્ષમણી, વહુ અર શારેવનારે અણમનાં.
મારી સાસુજી આગળ કહેતાંરે લાજું, મને ફેર ઉલટરે આ-
વે ધણી;
એક માયાની શીશે નિદ્રારે ના આવે, મને જાંઘ આળસ
આવે ધણાં.

વહુચરકેરાં વચન સુણી, આનંદ પામ્યાં રક્ષમણી;
જાગ્યો સોળ કળારે લાઘ ચંદ્ર પુનમ, મુખ્ય કમળ જાણે
પન્નિની.

હઈડે હર્ષ કરીને વાતજ કરે, તમે સાંભળો સારંગપાણી;
આપણી રતિરે વહુને સીમંત આવ્યું, સ્વામી આપણે ઘેર
સોભ્યો.

सुनां भंगावो नवला धाट धडावो, आपण्णी रति वहुने पडे-

રાવીએ;
 પકવાન પડાવેને મંદિર ઘોળાવો, ગોરીને ગોખે તે રતન
 જડાવીએ.
 મૂગનયનીને મહિયર જાણુ કરાવો, ધનના આપને લખોરે
 કુંકોતરી.
 એક ઠાકોરે લખજોને મામોરે લખજો, ધણું કરી લખજો
 વીરો લોભીઓ.
 એક કાકોરે આવ્યો ને મામોરે આવ્યો, એક ન આવ્યો
 વીરો લોભીઓ.
 મારા લોભીઆ વીરા લોભ ન કરીએ, અવસરે આવીને ઊભા
 રહીએ.
 મોડ મોડીયાં મારે ઘેર ધણેરાં, વીરાના મોડની હાંસો ધણી.
 એક ઘાટ ધરચોળાં મારે ઘેર ધણાં, વીરાના ઘાટોની હાંસો
 ધણી.
 ચાવળ મોતીના ચોક પૂર્યા, રતન માંડયાં બેસણાં.
 રૂપિ નારદ આવીને મંદિર બેઠા, બળભદ્ર લખેરે કુંકોતરી.
 લખો ભીમ યુધિષ્ઠિર, નકુલ સહદેવ.
 અર્જુન સોતાં દ્રૌપદી, લખો બાળપણનાં મિત્ર સુદામા.
 ભાભી આવ્યાં ભુદરજીને ભેટવા, લખો સંધા ને શારદા ચં-
 દ્રને રેહિણી.
 ગણપતિને ગોત્રજ ધણા, જીરે સોળ સહસ્ર સુંદરી મળી.
 ચાલી જસોદાને દરબાર, ધન નવરાવવા.

જીરે ખાંડની ખેળો ઉઢાળીએ, જીરે ઉજ્જોદક જીનાંરેકર્યા.
અણાવો ગંગાનાં નીરધનને નવરાવવા. નવરાવેરે સોહાસ-
ણ ચાર.

ધન નાહી જીડીયાં, ધનને ગોત્રજ રત્નાદે ત્રુડીયાં.
ધન નાહી ધોધ પહેરે સાડીરે, તમને ત્રુડયાં છે ગોત્રજ
માડીરે.

ધન નાહી ધોઈ પહેરે ચોળીરે, તમને ત્રુડયાં છે અંબા
બોળીરે.

ધન નાહી ધોઈ પહેરે ચીરરે, તમને ત્રુડયાં છે હનુમંત વીરરે.
એક સુનીનો બેઠા ને ગોખજ બેઠો, તુંતો ઘડજ મોડાતી
ધનની રાખડી.

કાળું કાપડલુંરે અણાવો, હનુમાનની મળીરે અણાવો.
ચાર ચૌઠાની રજરે અણાવો, રાખડલીને રત્ને જડાવો.
રાધાબાઈ પાસે રાખડી બંધાવો, બાંધે અર્જુન ઘેર નારી.
રાખડલી બંધામણુ સાડી, તે તો આપે રતિ વહુની માડીરે.
રાખડી બંધામણુ હીરા, તે તો આપે રતિ વહુના વીરા.
રાખડલી બંધામણુ આંકા, તે તો આપે રતિ વહુના કાકા.
રાખડી બંધામણુ આંક, તે તો આપે રતિ વહુના બાપ.
રાખડી બંધામણુ આંબા, તે તો આપે રતિ વહુના મામા.
મલપંતી માલણુ ઘેર આપ્તે, સવા લાખનાં ચોસર લાવે.
ચોસર પહેરે રતિ વહુ રાણી, તમારા સસરાજી સારંગપાણી.
ચોસર પહેરે રતિ વહુ ગોરી, દ્રવ્ય ખરચે તમારોરે ધોરી.

ચોસર પહેરેા રતિવહુ રંભા, તમારે તેજે ત્રિભુવન થંબ્યા.
 ચોસર પહેરૂં તો રજે ભરાય, નવ પહેરૂં તો નણુદી દુભાય.
 માડી મોડ માલણુડી લાવે, સાસુ લીલડા જગ પથરાવે.
 નણુદી રામી સમી ડગલાં ભરાવે, ડગે ડગે સુનધયા મૂકાવે.
 રતિ વહુ કાંકરમાણી, રતિ રૂપ અનોપમ સાર.
 તે તો આપે રતિ વહુના ખાપ.

ગીત ૧૨૬ મું.

ગોરા ગોરા પાંચાને ગોરી કળાઓરે,
 હું તમને પૂછું મારી ધન વહુ ગોરીરે;
 તમારીરે માતાએ શી સાધર પૂરીરે,
 તાંજળજળની ભાજીને માંડી ઝાઝાં મીઠારે.
 તે રે ખાઈને ધન દોલીએ સૂતાંરે,
 રાતના ચાર પહેરે હગી હગી તુટ્યાંરે;
 માડીના જયા ઊંઘોછો કે જંગોરે,
 પાણીના લોટા ભરી ભરી આપોરે.
 ગોરા ગોરા પાંચાને ગોરી કળાઓરે,
 હુંએ તમને પૂછું મારી ધન વહુ ગોરીરે;
 તમારીરે સાસુએ શી સાધર પૂરીરે,
 ઊનાં ઊનાં ખાજં ઉતરતી જલેખીરે.
 તે રે ખાઈને ધન દોલીએ પહેડ્યાંરે,
 રાતના ચાર પહેરે ધસધસ ધોર્યાંરે;
 સાસુના જયા ઊંઘોછો કે જંગોરે,

પાનનાં બીડાં વાળી વાળી આપોરે.

ગીત ૧૨૭ મું.

નાની શી નથ મારા નાકમાં સમાય,
 મોટી પહેરૂં તો મારી નથ જોલાં ખાય;
 ઝીણા માફજ હો રાય.
 ઘોઘાનો ધાધરો જુરાનપુરી ચીર,
 અતલસતું કાપડું તે રહ્યું ઠીકા ઠીક; ઝીણા.
 વંતાકના શાકમાં જુરાનો વધાર,
 કીયા ભાઈનો દીકરો તે ગામનો સરદાર; ઝીણા.
 તાંજળામની ભાજીમાં મરચાંનો વધાર,
 કીયા ભાઈનો દીકરો તે ગામનો ઉતાર; ઝીણા.

ગીત ૧૨૮ મું.

એક જૂં તે જૂં જૂંરે,
 એક જુરાના દસવીસ છોડરે; કીયા ભાઈને ગામ ગયાના કોડરે,
 તમે ગામ જવાદોને ગોરીરે, પહેરોને ચરણાને ચોળીરે,
 હું તો ચરણા ચોળી પહેરીને ધ્રાધરે; ઘેર આવોને કંઈ
 બેનના ભાધરે.

ગીત ૧૨૯ મું.

મેડી દાદરે થકી ઉતરો ગોરીરે, પહેરોને ચીર ચંપા વર્ણી
 ચોળીરે;
 ગોરીરે તારે તે કેટલો માસરે, પહેલોરે માસને બીન્ને અ-
 પવાસરે;

અનન ભાવે ને નિદ્રા ન આવેરે, જોળે જોસાડી પીયુડો પૂછેછે વાતરે.
ગીત ૧૩૦ મું.

હાંહારે સાલ્યા અરજ કરે, સલામ કરે.

ધનને નખ છોડ્યાં લીંબુ ભાવે;

ખાળું જલેખીની સાધર સાસુજી પુરાવે. હાંહારે

માતાજીની સ્તુતીની ગરબી.

જગદીશ્વરી જગદંબિકા માતા, તારૂં ધરીએ નિરંતર ધ્યાન,
શક્તિ બળવાન, અંબે તને વંદીએ.

આઘ માયા અખંડિત સુખ દાતા તમે આપો રૂડાં વરદાન,
રાખો અભિમાન, અંબે તને વંદીએ;

જળ સ્થળ તરવરને વિષે, તારી સત્તા અતિશે જણાય,
કળા ન કળાય, અંબે તને વંદીએ;

શકાદિ સ્તુતિ તારી ગાય, તારી કૃપા સદા સર્વદાદીસે;

નમીતુજ પાય અંબે તને વંદીએ

સર્વ હાય દોરીછે દેવિ તારે, તારી ઇચ્છાથી આલેઆ યંત્ર;
તમે છો સ્વતંત્ર, અંબે તને વંદીએ,

સૃષ્ટિ કાર્યકીધુછે તમે ભારે. નવ જાણે કોઈ તારો મંત્ર,
ગુપ્તછે એ તંત્ર અંબે તને વંદીએ;

સર્વ સંકટ વિધનને નિવારો, કરો સેવકની સંભાળ,
તમે સર્વ કાળ, અંબે તને વંદીએ,

દયાદીન દયાળી દીલેધારો; અંબે અલ્પજ્ઞ તારાં ખાળ,
કરો પ્રતિપાળ અંબે તને વંદીએ,

માત તાત ત્રિભુવનની રાણી, તારૂં કૃત્ય કોથી નવ થાય;
સ્તુતિ શી કરાય, અંગેતને વંદીએ.

વખાણી.

વેદ શાસ્ત્ર વીધે શક્તિ શુભ કાર્ય કરાવો સદાય,
તમે મહંભાય અંગે તને વંદીએ;
તારા ચરણ તણું શરણ ધારીએ, રાખો ભક્ત જન ત-
ણી લાજ.

કરો શુભ કાજ, અંગે તને વંદીએ,
અનુગ્રહોસદા સંભારિયે; સર્વમિત્ર કુટુંબ સમાજ,
મંગલ ગણિ આજ, અંગે તને વંદીએ.
ભુવનેશ્વરી ભવસિંધુ અધરો, તારી કૃપા વિના ન તરાય;
કરો સર્વ સહાય, અંગે તને વંદીએ,
તમે જરા નજર ને નવકરો, કાર્ય ક્રિયિત્ અમથી ન થાય,
વૃથાશ્રમ જન્ય અંગે તને વંદીએ;
શુદ્ધ ભક્તિ દેવિ તમને ગમે, નવ ગમે જૂઠા તને દંભ.
સદા જગદંબ અંગે તને વંદીએ.
મન વાંછિત કાર્યકરોતમે; તારો સત્યજ છે અબલંબ,
કરો ન વિલંબ અંગેતને વંદીએ.
સત્ય પક્ષ તને છે અતીવહાલો, ઝળકાવે સત્યનાં નિશાન;
રાખો ભક્ત માન અંગે તને વંદીએ,
તારે દ્વારથી નવ જન્ય કોષ્ટ ઠાસો. તમે કરો સદા કલ્યાણ,
કૃપાનાં નિધાન અંગે તને વંદીએ;

ધન્ય ધન્ય ઈશ્વરી આજનો દિન, કીધો કરુણા તણો વિસ્તાર.
 તમે તો અપાર, અંગે તને વંદીએ,
 કાર્ય સર્વ રહુંછે કૃપાધીન; તમે કરો સદા ઉપકાર,
 અમે વારંવાર અંગે તને વંદીએ.
 સૌભાગ્ય સંપત્તિ સદા આપો, ક્ષમા કરી તમે અપરાધ;
 દો આશીર્વાદ અંગે તને વંદીએ,
 દુઃખ દારિદ્ર સંકટ ભયકાપો નવ થાય કિંચિત્ત બિવાદ;
 તારોછે વસાદ અંગે તને વંદીએ;
 કુંકુમાક્ષત પુષ્પ વધાવીએ, સર્વ અર્ચનના ઉપચાર.
 કરો અંગીકાર અંગે તને વંદીએ,
 અભિવંદન કરી આરુધીએ; સુખી રાખો સંતતિ પરિવાર,
 જગત આધાર અંગે તને વંદીએ.
 પ્રતિપાતન ધર્મ દેવિ તારો વિના તુજ નથી કો વિરામ;
 તારી ધરી હામ, અંગે તને વંદીએ,
 વિનતિ અમારી ચિત્તે ધારો. સદા ચરણે કરીએ પ્રણામ,
 પૂરોમન કામ અંગે તને વંદીએ.

